

Arheosa

Bilten slovenskih rodoslobocev

Letnik 2 Stevilka 11

November 1995

Hsebina

Uvodnik	4
Prispevki	5
Od zibeli do groba	5
Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije, IX. del .	15
Kri ni voda	17
Kolikšne so naše zbirke!	34
Iskanje avtohtonih prebivalcev s pomočjo sodobnih rodoslovnih virov	38
Geokodirna imena in primki	40
Kaj delamo	44
Nadja Čartner-Lenac	44
Kaj delajo	47
Pokrajinski arhiv v Mariboru, II. del	47
Rast – raziskovalni stiki	57
DRUŠTVENE ZADEVE	61
Poročila	61
Oktobrsko srečanje	61
Rodoslovcem zanimivi viri NUK-a	62
Seja UO	63
Novi člani in naročniki biltena	64
Obvestila, novičke, razno	65
Sodelavcem biltena Drevesa	67

Drevesa

ISSN 1318-6221

Leto 2, št. 11

Bilten Slovenskega rodoslovnega društva je mesečnik,
ki ga izdaja Slovensko rodoslovno društvo.

© Vse pravice pridržane. Ponatis prispevkov je možen samo po dogovoru z
uredništvom.

Urednik:	Peter Hawlina
Slika na naslovni strani:	Bršljan v Bršlinu pri Škofji Loki (foto: Peter Hawlina)
Računalniški prelom:	Leon Črenko in Andreja Štorman
Lektoriral:	nelektorirano
Tisk:	Birografika BORI
Naklada:	300 izvodov
Naslov:	Lipica 7, 64220 Škofja Loka, Slovenija

Ljubljana, november 1995

Hodnik

Zadnji številki sta imeli vsaka že čez 60 strani, tokratna jih ima 68. Predzadnja je bila sicer dvojna in zato upravičeno nekoliko zajetnejša, zadnja in ta, ki jo imate v roki pa sta tolikšni pač zato, ker se je spet nabralo toliko gradiva. Vse kaže, da gradiva tudi v bodoče ne bo zmanjkalo, zelo verjetno bi ga z malo truda lahko zbrali še več. Amaterskim prispevkom se vse pogosteje pridružujejo tudi prispevki strokovnjakov različnih strok, največ zgodovinarjev in arhivistov, profesionalnih rodoslovcev ali s tujko genealogov pa pri nas zaenkrat še nismo identificirali. Rekel bi, da tisto, čemur rečemo kritična masa, še ni doseženo niti na amaterski niti na strokovni ravni.

Nezadostno kritično maso lahko ugotovljamo tudi na drugih področjih, nekatera so prav v tej številki nakazana v prispevkih, ta pa je očitna tudi v dejstvu, da na naše prispevke ni odmevov ali polemik. Zlasti koristni bi bili kritični pogledi, seveda bolj tisti, dobrohotni, ki bi pomagali odpravljati pomanjkljivosti. Ravno tako bodo dobrodošle ideje in predlogi za popestritev biltena. Še bolj kot to pa konkretna dejanja.

Bralce smo že večkrat vabili k sodelovanju s svojimi prispevki, nekaj uspeha so ta povabila že imela, lahko pa bi ga bilo še več. Ob tem bi rad opozoril na rubriko Kaj delamo. Namenjena je predstavljanju članov, njih osebno in njihovega dela. Škoda, ker nismo že v začetku ob tem objavljali tudi njihovih fotografij. Rubrika je nastala zato, ker je medsebojno poznavanje in predstavljanje posameznikovega dela tisto, kar je nemalokrat koristno in zanimivo tudi drugim. Dokazov za to ne manjka. Zato vabim vse člane, da pripravijo predstavitev svojega dela. V dosedanjih predstavitev smo dajali prednost tistim, za katere smo vedeli, da v neki svoji dejavnosti prednjačijo pred drugimi. Ne postavljamo pa nikakršnih omejitev. Skušali bomo vsaj na kratko predstaviti vsakogar.

Peter Hawlina

Prispevki

OD ZIBELI DO GROBA

Župnija Velenje po matičnih knjigah od leta 1790 do 1900

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Piše: Jože Hudales

16 Bog ga je dal, Bog ga je vzel...

Doslej smo opisovali dokaj "ugodno" sliko umiranja v velenjski župniji od konca 18. do konca 19. stoletja. Življenje v tej majhni župniji je začelo zmagovati nad smrtjo, smrtnost na tisoč prebivalcev je bila na "evropski ravni", "naravna" smrtnost izzvana z ritmom letnih časov se je proti koncu 19. stoletja lomila in število prebivalcev je začelo naraščati. Spomnimo se samo, da se je po podatkih iz uvodnega poglavja število prebivalcev od leta 1754 do leta 1900 v kmečki okolici skoraj podvojilo (88,9 %), v Velenju pa je število prebivalcev od leta 1822 do konca stoletja naraslo skoraj za štirikrat (385 %).

Z optimističnim pogledom historičnega demografa bi lahko rekli: *"umrljivost dojenčkov se je v 19. stoletju prepolovila, do danes decimirala, infekcijske bolezni skoraj izginile, pričakovana življenska doba pa dvignila na sedemdeset, skoraj osemdeset let. Je to zasluga medicine! Nikakor! Bolj kot medicina je pri tem v ospredju socialna zgodovina"*. (A.E. Imhof: Historische Demografie..., str. 33)

Prej omenjeni splošni kazalci smrtnosti v Šaleški dolini bi kazali, da lahko tudi tu pričakujemo podobne trende. Poglejmo, če to v resnici drži: vseh v Velenjski župniji umrlih je bilo 1458 ljudi, toda od teh je bilo kar 298 dojenčkov (20,4 %), 233 otrok starih od enega do pet let (16,0 %), 77 otrok starih od pet do deset let (5,3 %) in 38 otrok starih do petnajst let (2,6). Skoraj vsak drugi umrli prebivalec župnije (44,3 %) torej ni dosegel dobe zrelosti in je zapustil to "solzno dolino" pred dopolnjenim petnajstim letom. Tako se pokaže, da se je povprečna stopnja smrtnosti (število umrlih na tisoč prebivalcev) v župniji sicer res močno znižala, toda "socialna zgodovina" oz. bolj "socialna struktura smrtnosti", je bila še na delu - vse 19. stoletje, in kot bodo pokazali podatki iz župnije Velenje ter iz nekaterih drugih krajev pri nas, še daleč v 20. stoletje.

Smrt je pobirala kot smo videli tudi iz kratkega razgleda po mrliških knjigah na začetku tega poglavja, predvsem otroke. Matere iz Šaleške doline so morda kar po pravici otrokom že v zibelki zapele uspavanko, zapisano v okolici Velenja: Aja ležaja, angel iz raja, zazibal te bo.

Podrobnejše raziskave nas v pogledu iskanja ugodnejše strukturne slike smrtnosti nič ne potešijo. V prvi polovici 19. stoletja je bila sicer po pričakovanih otroška smrtnost precej nižja v trgu Velenje (37 % vseh umrlih so bili otroci) kot v kmečki okolici, kjer je skoraj polovica prebivalstva zabeleženega v mrliških knjigah umrla pred dopolnjenim petnajstim letom (47 %). Zrellost (od dopolnjenega petnajstega do šestdesetega leta) je doživel v okolici in v trgu komaj vsak četrti prebivalec župnije, stara leta (nad šestdeset) pa je dočkal v prvi polovici 19. stoletja v okolici Velenja komaj nekaj več kot vsak četrti faran (28 %), v Velenju pa že precej več (38 %).

V drugi polovici 19. stoletja mrliške knjige kažejo prej slabšo kot boljšo situacijo. V velenjski kmečki okolici je število umrlih otrok med vsemi umrlimi ostalo enako visoko (47 %), toda hkrati se je smrtnost otrok močno povečala tudi v trgu (45 %). Močno se je povečal v župniji Velenje tudi delež tistih, ki so umirali v "najlepših letih"; v okolici je zdaj vsak tretji umrl pričačkal smrt v zreli dobi svojega življenja (31 %), pa tudi v Velenju se je ustrezní delež povečal na 28 %. Starih ljudi - dedkov in babic, ki bi prenašali izročila prednikov na mlade, kolikor jih je pač ob visoki smrtnosti otrok ostalo pri življenju, je bilo vse manj. V okolici Velenja je v starosti nad šestdeset let zdaj zabeležen le še vsak peti faran in v Velenju vsak četrti (20 % in 25 %).

Poglejmo si nekatere kategorije umrlih še bolj podrobno, da bi morda vendarle zasačili na delu katerega izmed "socialnih kriterijev" smrtnosti in poskušali ugotoviti vsaj katerega izmed vzrokov za poslabšanje strukture umrlih v župniji v drugi polovici 19. stoletja. Prvega med njimi lahko najdemo že kar med tistimi, ki so umirali najprej - mrtvorojenimi. Njihovo število smo na kratko omenili že v poglavju o rojenih in ugotavljali, da je bilo število mrtvorojenih med vsemi rojenimi v 19. stoletju v velenjski okolici 2,9 %, v trgu pa še nekoliko višje - 3,2 %. Zanimivo, da v prvi polovici 19. stoletja rojstne knjige mrtvorojenih skoraj ne navajajo, saj so bili od leta 1784 do 1800 navedeni le štiri (po dva v okolici in v trgu) od leta 1800 do 1849 pa vsega skupaj le en mrtvorojeni. Tako je bilo zabeleženih v prvi polovici 19. stoletja v okolici le 0,3 % mrtvorojenih in v Velenju 0,7 %, v drugi polovici stoletja pa je v okolici njihov delež med vsemi rojenimi zrasel v okolici na 5,8 % in v Velenju na

4,8 %. Zdi se, da je bilo vpisovanje mrtvorojenih zlasti v prvi polovici stoletja v rojstne knjige manj pogosto, saj mrliške knjige za isto obdobje navajajo nekoliko večje število mrtvorojenih - 8 v okolici in v Velenju, vendar je bilo takih vsekakor tudi v resnici manj kot v drugi polovici stoletja, kar potrjujejo tudi podatki Marije Makarovič za Sele in Predgrad, kjer v krstnih knjigah od 1671 dalje zasledi prve vpisane mrtvorojene šele po letu 1821.

Velenjske mrliške knjige navajajo sicer nekaj več mrtvorojenih kot rojstne, vendar je razlika med prvo in drugo polovico stoletja še vedno zelo opazna. Med vsemi umrlimi je bilo tako v prvi polovici 19. stoletja v okolici Velenja "komaj" 1,8 % mrtvorojenih, ki so bili prav vsi moškega spola. V drugi polovici stoletja je delež mrtvorojenih, podobno kot kažejo tudi rojstne knjige še močno porasel; v okolici se je zdaj rodilo sicer več mrtvorojenih deklic (10 : 7), skupni delež mrtvorojenih pa je zrasel na visokih 3,5 % vseh umrlih.

Tu bi torej že lahko zalotili na delu nekatere socialne faktorje smrtnosti. Mrtvorojenost je namreč v veliki meri posledica okvare v genetskem materialu, ki lahko nastopi že takoj ob spočetju zaradi slabe prehrane ali poškodb ploda v kasnejših dobah nosečnosti, spet zaradi slabe prehrane, pomanjkanja aminokislin in vitaminov, pa seveda tudi nekaterih drugih vzrokov. Znak prevlade ti. socialnih faktorjev pri mrtvorojenih je tudi dejstvo, da je pri mrtvorojenih pogostejše število dečkov kot deklic, ker je "moški" kromosom y precej manj odporen kot kromosom x. (Za tovrstne medicinske komentarje o mrtvorojenih in kasneje o nekaterih socialnih razlogih posameznih bolezni se zahvaljujem Zaliki Klemenc, abs. medicine, ki je kar pet let zaporedoma sodelovala na šaleških raziskovalnih taborih in kot izvrstna sodelavka v etnološki raziskovalni skupini raziskovala družinske strukture na Paškem Kozjaku, v Škalah in Belih vodah.)

Kakorkoli se že podatki o številu mrtvorojenih po rojstnih in po mrliških knjigah ne ujemajo, pa ostaja dejstvo: število mrtvorojenih je v drugi polovici 19. stoletja močno naraslo, vsaj deloma pa je vzrok mogoče pripisati slabšemu socialnemu stanju prebivalstva župnije Velenje. Podobno razliko med prvo in drugo polovico stoletja v Predgradu in v Selah na Koroškem opazi tudi M. Makarovič. Število mrtvorojenih je bilo sicer nižje od velenjskih, vendar pa jih v Predgradu našteje v prvi polovici 0,6 % in na Selah 0,5 %, v drugi polovici pa se je na Selah delež mrtvorojenih dvignil na 1,7 %, med Predgrajci pa celo na 2,5 % delež.

Tisto kar je v smrtnosti 19. stoletja za naše predstave o smrti še vedno najbolj grozljivo, pa niso mrtvorojeni, ampak otroška smrtnost, torej smrtnost tistih, katerih življenje se pravzaprav niti še ni začelo. Poglejmo si podatke nekoliko podrobneje: najnevarnejše obdobje v življenju naših prednikov iz 19. stoletja je bilo prvih nekaj let življenja. Skoraj brez razlike med mestom in vasjo, ter brez razlike med prvo in drugo polovico stoletja, so dojenčki (do dopolnjenega prvega leta) predstavljali petino vseh umrlih (med 18,0 in 19,9 %), izjema pa je bil, presenetljivo, velenjski trg v drugi polovici 19. stoletja, ko pride do prave male katastrofe - v petdesetih letih je tam umrlo 78 dojenčkov, kar je ob visokem številu mrtvorojenih (13) pomenilo, da so velenjski tržani v povprečju vsaj dvakrat na leto pospremili na pokopališče pri sv. Martinu užaloščene starše in drobčkene krste v katerih so ležali najmlajši med vsemi umrlimi velenjskimi farani. Njihovo število je v drugi polovici predstavljalo kar 26,3 % delež.

Tudi po dopolnjenem prvem letu nevarnost ni minila, v starostni skupini do pet let je umrlo skoraj še enkrat toliko otrok kot dojenčev, pri čemer je bil trg Velenje spet nekoliko na slabšem, saj je bil tam v prvi polovici 19. stoletja med vsemi umrlimi kar vsak četrti star do pet let. V okolici je upadla smrtnost v tej starostni skupni s 17,5 % v prvi polovici 19. stoletja na 10,7 % delež v drugi polovici stoletja. V kasnejših starostnih skupinah je bilo smrti manj, čeprav gledano z današnjimi očmi, skoraj 90 umrlih otrok od petega do petnajstega leta v okolici Velenja in 46 otrok v Velenju v celem 19. stoletju ni tako malo.

Človek se ob bistveno slabših "pogojih smrtnosti" v trgu Velenje sprašuje, kaj je vzrok za tako visoko smrtnost otrok v urbanem okolju, ki je že v prvi polovici imelo svojega zdravnika oz. ranocelnika - "Gemeinde Arzt", pa tudi izprašano babico, ki je zagotovo poskrbela za večjo higieno pri rojevanju in poučila matere o negi otrok v najnežnejših obdobjih! Medicina torej v resnici ni takoj in neposredno vplivala na mero smrtnosti, kot kaže primerjava s kmečko okolico, kjer k svojim majhnim in velikim bolnikom zdravnika zagotovo niso pogosto poklicali, ob porodih pa je bila pomoč izučene trške babice prej izjema kot pravilo. Ali je vzrok res v "grešni neskerbnosti starišev" in "nemarnosti", kot lahko preberemo v spisu iz leta 1848: *"Kdor ima priložnost in voljo nekoliko po materah, krščencah, pestinah in sploh po ljudeh ozerati katerim je skerb za otroke izročena, se mora prepričati, da so dostikrat ti ljudje vzrok smrti otrok. In kolikanj jih zagerne v letu črna zemlja, ki bi bili o večji skerbnosti in marnosti lahko starost doživeli ... nemarnost, svojoljubnost in grešna neskerbnost starišev, posebno nekaterih mater, dostikrat slabotnost (otroka) pomnoži in z žlahtnimi cveticami pokopališe gnoji..."* (Umrjocnost pri Slovencih sploh in premišljevanje zarad nje. Celske slovenske novine, 1848, str. 92)

Higienska osveščenost je bila v trgu verjetno res na višji ravni kot v kmečki okolici, toda najstarejši Velenjčani se živo spominjajo časa (moralo je biti okrog leta 1910), ko si je najbogatejši tržan omislil "angleško stranišče" na izplakovanje; v istem času pa sta bili v Velenju morda le dve kopalnici, ena od njih na velenjskem gradu. V pomanjkanju dobrih virov, ki bi nam dali resnično sliko bogastva in/ali revščine trških prebivalcev pa vendar lahko sklepamo, da je bil vzrok številnim primerom smrti med najmlajšimi tržani vendarle skromna materialna baza večine tržanov, predvsem pa precej večje povprečno število otrok v trških družinah, kot pa so jih imeli v kmečki okolici.

In kaj nam o strukturi razdelitvi umrlih v velenjski župniji lahko povedo primerljave z nekaterimi drugimi slovenskimi podatki: v Mariboru je bilo v drugi polovici 17. stoletja med umrlimi "le" 35,5 % otrok (do katerega leta!), v Kranju je bila sredi 18. stoletja smrtnost otrok višja; 50,7 % jih je umrlo v otroških letih. V Predgradu je bilo od leta 1771 do 1800 med umrlimi sicer res le 18,5 % dojenčev, zato pa kar 42,5 otrok od dopolnjenega prvega do desetega leta. Tudi na Paškem Kozjaku je bilo v desetletju od 1789 do 1798 med umrlimi 53,7 % otrok starih do deset let.

V 19. stoletju se je delež otrok med umrlimi v resnici nekaj znižal; v Črni, kjer je od leta 1784 do leta 1940 skupaj umrlo 2277 ljudi, je bilo med njimi 19,2 % dojenčev do enega leta, otrok v starosti do deset let pa je bilo med umrlimi 17,1 %, kar je precej podobno rezultatom iz okolice Velenja. V Predgradu se je v prvi in drugi polovici 19. stoletja število umrlih dojenčev znižalo (17,1 % in 17,0 %), še bolj pa je upadlo število umrlih otrok do 10 leta; v prvi polovici 19. stoletja je bilo takih še 35%, v drugi polovici 25 %, kar bi skoraj natančno ustrezalo istočasnim podatkom iz trga Velenje, le da sta deleža smrti med dojenčci in otroci od prvega do desetega leta zamenjana. Podobna je bila struktura umrlih tudi še v prvih desetletjih 20. stoletja, vsaj v nekaterih okoljih; v Remšniku na Pohorju je bilo med umrlimi od leta 1898 do 1927 še 45 % otrok do dopolnjenega 15 leta, večina med njimi pa je umrla že kot dojenčci (29,4 %). (S. Radovanovič: Mesto Maribor ..., str. 32; M. Štuhec: O družini v Kranju ..., str. 291; M. Makarovič: Črna in Črnjani ..., str. 23, ista: Predgrad in Predgrajci ..., str. 41-42; J. Hudales: Rojstva, poroke in smrti ..., str. 82; J. Jurančič: Iz šole za narod..., str. 19-21)

Tisto, kar nas v smrtnosti 19. stoletja vedno najbolj pretrese, je gotovo otroška smrtnost, torej smrtnost tistih, katerih življenje se pravzaprav niti še ni začelo. Števila, ki smo jih prej navajali nam sicer povedo marsikaj o strukturi podobi

smrtnosti, vendar tam izvemo le, da je med vsemi umrlimi v župniji bilo tudi skoraj do polovice otrok starih do 15 let. Toda, kaj je to pomenilo za žive, tiste ki so "ostali" si iz teh podatkov ne znamo prav predstavljati, zlasti še, ker smemo domnevati, da je bilo kar nekaj umrlih takih, ki so prišli v župnijo od drugod in so od tam prinesli tudi svojo življensko trdoživost ali "življensko šibkost" - "Lebens schwache", ki je v matičnih knjigah velenjske župnije najpogosteje uporabljen za označevanje vzroka smrti.

Tuji primerjalni podatki smrtnost preteklih stoletij najpogosteje ugotavljajo prav v primerjavi z živimi, oz. rojenimi. Tako v Franciji od 16. stoletja dalje, ko je pač na voljo dovolj ustreznih virov, računajo, da je bila povprečna stopnja smrtnosti v prvem letu življenja med 15 in 30 odstotki, torej je med vsemi rojenimi umrlo do največ tretjina dojenčev. V naslednjih letih življenske dobe se je stopnja smrtnosti zniževala, toda starost nad dvajset let je dosegla le polovica vseh rojenih. Podobne podatke je bilo mogoče najti tudi v 18. stoletju. Še tedaj je preživel zrelo dobo in se približal starosti le vsak drugi ali tretji otrok.

V avstrijskih deželah se je v 19. stoletju gibala umrljivost po podatkih, ki jih navaja A. Puhar, med eno tretjino in eno četrtino. Sredi stoletja je v prvem letu življenja umrlo skoraj 30% otrok, v kasnejših desetletjih pa je smrtnost nekoliko upadala. Toda tudi v sedemdesetih in osemdesetih letih se je umrljivost dojenčkov na Koroškem še vedno gibala med 22 in 25 %, podatki za druge dežele, naseljene s Slovenci, pa so bili "za spoznanje boljši oziroma manj srhljivi, kar velja tako za umrljivost v prvem letu kot v kasnejših otroških letih. Bila pa je vendarle dovolj visoka, da odraslosti ni dosegel niti vsak drugi Slovenec. Normalna umrljivost je pri dojenčkih tedaj znašala 20 % (avstrijsko povprečje)". (Alenka Puhar: Prvotno besedilo življenja. Oris zgodovine otroštva na Slovenskem v 19. stoletju. Ljubljana 1982)

Za velenjsko župnijo in za nekatere podatke iz monografij M. Makarovič je vendarle možna tudi tovrstna ocena smrtnosti s primerjavo med številom rojenih v prvi in drugi polovici 19. stoletja, ob predpostavki, da gre za dokaj stabilno prebivalstvo, ki se ni posebno veliko selilo:

Tabela: Število umrlih otrok glede na število rojenih

Kraj	do 1849						1850 - 1900					
	roj.	mrt	1 leto	5 let	10 let	15 let	roj.	mrt	1 leto	5 let	10 let	15 let
Velenje	294	1,0	18,0	37,4	41,5	43,2	415	5,5	24,3	35,6	37,5	38,9
Okolica	617	0,3	13,8	26,9	33,4	35,8	536	6,1	22,3	31,3	34,5	36,7
Predgrad	1242	0,6	11,6		34,0		897	2,5	17,4		39,1	

Tako popravljene podatke bi zdaj v resnici dali prav A. E. Imhofu, ki je zapisal, da se je umrljivost otrok "v 19. stoletju prepolovila in do danes decimirala", saj že navedeni podatki iz Kranja, Paškega Kozjaka in Sel na Koroškem kažejo stopnjo umrljivosti otrok, ki se sicer ni čisto prepolovila, se je pa bistveno zmanjšala. Podatki iz 17. stoletja, ki jih navaja S. Radovanovič, pa bi pritrdili tudi drugi tezi, ki pravi, da je visoka stopnja umiranja otrok v najnežnejših letih značilna predvsem za 18. in 19. stoletje, medtem ko so domneve demografov o podobnem ali še hujšem položaju vse tja v srednji vek le projekcija omenjenih dveh stoletij na prejšnja obdobja. (Gunnar Heinesohn, Otto Steiger: Uničenje modrih žensk. Ljubljana 1993, str. 53)

Seveda pa položaj slovenskih dežel tudi ni bil takšen kot v Angliji 19. stoletja, kjer "zgodnja desetletja življenja v času industrijske revolucije (torej vsaj od konca 18. stoletja dalje - op. J. H.) niso bila več zasenčena z verjetnostjo zgodnje smrti zaradi infekcijskih bolezni, ko več kot 9/10 otrok, rojenih v industrijskih državah lahko pričakuje, da bodo preživeli svoj petdeseti rojstni dan, medtem ko je dve stoletji nazaj to lahko pričakovalo manj kot 4/10 prebivalcev." (E. A. Wrigley: People, Cities and Wealth, Oxford 1987, str. 2)

17 In če bom star ali pa bolan...

Glede na prejšnje podatke o strukturi umrlih v župniji je razumljivo, da se "en kmetovski ovčar" v Šaleški ljudski pesmi upravičeno sprašuje ali bo sploh kdaj star ali bolan; pa se potolaži: "ne bom od hiše zgnan, saj skrben sem in čredi zvest, znam slamnike tud plest, tud coklice tak lahko strim, da se nobenega ne bojim, in roka moja košek stri, da lepšega kar ni." (J. Hudales, I. Stropnik: Mlinškovo berilo..., str. 169)

Marija Makarovič v vseh svojih monografijah omenja tudi to vprašanje in govori sicer o "dokaj ugodni povprečni starosti moških in žensk" npr. v Črni, kjer so moški dosegli povprečno starost (od dopolnjenega 11 leta dalje) med 48 in 64 let, ženske pa od 49 do 59 let, vendar si iz tako predstavljenih podatkov pravo sliko napredovanja ali umikanja smrtnosti težko ustvarimo. Podatki iz Predgrada pa dajo možnost ocene, da se je konec 18. stoletja (1771-1800) povprečna doba doživetja za moške gibala blizu 53 let, zrasla v prvi polovici 19. stoletja na okrog 58 let, v drugi polovici stoletja pa ponovno padla na petdeset let. Povprečna doba doživetja žensk je sledila sicer istim trendom rasti v prvi polovici 19. stoletja in upadanja v drugi polovici stoletja, vendar je bila v glavnem okrog dve leti nižja od doživete starosti moških. V Selah na Koroškem M. Makarovič prav tako ugotovi višjo doživeto starost moških, ki so v povprečju že v 18. stoletju doživeli blizu šestdeset let (po dopolnjenem 21 letu!), ženske le malo nad petdeset let. V 19. stoletju se starost pri obeh spolih dvigne za nekaj let. Šele v 20. stoletju se začne doživeta doba starosti pri obeh spolih izenačevati, tako da v zadnjih nekaj letih ženske običajno vendarle za nekaj let preživijo moške. (Marija Makarovič: Črna in Črnjani..., str. 24; ista: Sele in Selani..., str. 73-77; ista: Predgrad in Predgrajci..., str. 45-46)

Drugje in stoletja nazaj je bilo seveda še precej slabše. V Franciji je bila npr. v 16. stoletju pričakovana, povprečna življenjska doba le 32 let (najbrž gre za starost, ki jo je lahko pričakoval rojeni otrok), kar je najbrž podobna pričakovana starost, kot jo je izračunal M. Štuhec za ljubljansko mestno prebivalstvo v drugi polovici 17. stoletja; tam so moški (nad petnajst let starosti) povprečno doživeli 46,6 in ženske 46,2 let. Izjemno nizka pričakovana življenjska doba (med vsemi umrlimi) pa je bila izračunana tudi na Paškem Kozjaku, kjer je konec 18. stoletja znašala le blizu 23 let. (Majda Čermič: Procesi spreminjanja družine..., str. 545-46; M. Štuhec: Prebivalstvo Ljubljane..., str. 135; J. Hudales: Rojstva, poroke in smrti..., str. 82)

In kako je z našim "kmetovskim ovčarjem" iz Šaleške doline, ali se bo na stara leta lahko posvetil "slamnikom, coklicam in košekom". Velenjski podatki kažejo, da so njegove možnosti v prvi polovici 19. stoletja komaj polovične, če je kot ovčar dopolnil vsaj petnajsto leto, potem bo še 46 % njegovih vrstnikov umrlo preden bodo dopolnili šestdeseto leto. V drugi polovici 19. stoletja bi bile njegove možnosti le nekoliko boljše, od petnajstletnikov je šestdeset let dočakalo skoraj natančno 60 % moških. In kaj bi bilo z ovčarjevo sestro, ki je ob dopolnjenem petnajstem letu prav gotovo že služila za malo deklo ali vsaj pestrno pri sosedu. Tudi ta je imela natanko enake možnosti (46 %), da doživi

šestdeseto leto kot njen brat, in v drugi polovici stoletja so se njene možnosti za preživetje šestdesetega leta še malo povečale: zdaj je 61 % njenih vrstnic živelo do šestdesetih let.

Trški petnajstletnik in petnajstletnica sta imela precej manjše možnosti, da dosežeta starost šestdeset let kot njuna podeželska vrstnika. V prvi polovici 19. stoletja sta morala biti že kar izbranca, saj je le vsak(a) tretji(a) umrl(a) še preden je zakoračil(a) v šestdeseta leta. V drugi polovici stoletja pa so se njune možnosti za preživetje nekaj izboljšale, vendar je doživelo šestdeset let med trškimi petnajstletniki in petnajstletnicami še vedno le 49 % fantičev in 46 % deklet.

Kljub vsemu pa imamo za prenekateri kraj v dolini ali kar za celo Šaleško dolino zapise (in navsezadnje smo jih lahko potrdili tudi z nizko stopnjo smrtnosti na tisoč prebivalcev), ki pravijo: "*Ljudje dosegaajo tod visoko starost, ker jim hribovski zrak dobro prija*" za Sv. Florijan pri Šoštanjju leta 1840, ali za Bele Vode v letu 1843: "*Ljudje učkajo tod praviloma zelo visoko starost, k čemur pač pripomoreta gorski zrak in zdrava voda*", medtem ko dve leti kasneje isti vir navaja, da so "*Ljudje tukaj, kakor v vseh hribovskih krajih, zdravi in lepe rasti... Ljudje tod ne dosegaajo visoke starosti. Kaže, da le četrtnina umre pri 60 - 80 letih.*" (N. Kuret: Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848. Ljubljana, 1989, str. 66 in str. 244)

Obe nasprotujoči si mnenji zelo simptomatično kažeta, da so se prav v 19. stoletju lomila tudi merila o tem, koliko pravzaprav mora biti star človek, da velja za "starega". Prebivalstvo od 15. stoletja dalje je bilo očitno za današnje pojme zelo mlado in petnajstletnike, ki smo jih zdaj spremljali na njihovi poti do starosti, so že povsem samoumevno imeli za zrele ali pa vsaj za delovno sposobne člane družbe. Ljudje stari nad štirideset let pa so počasi začeli veljati za stare, pri čemer je bila manj odločujoča prava, kronološka starost, ampak biološka, saj so nekateri prebivalci župnije v 19. stoletju vendar dočkali tudi več kot sto let. Tudi "*Altersschwache*" se začenja pojavljati kot vzrok smrti v matičnih knjigah župnije že v starosti nekaj nad štirideset let. (Prim. tudi Čorazd Makarovič: Votivi. Ljubljana 1991, str. 26)

Vsekakor pa je za župnijo Velenje in za Šaleško dolino tudi še v 19. stoletju veljal biološki red, kakršnega lahko opazujemo v Evropi od 15. do 18. stoletja, ki ga je F. Braudel opisal takole: "*Pred 19. stoletjem lahko povsod pričakujemo le kratko življenje, z nekaj dodatnimi leti za bogate: navzlic boleznim, ki jih povzročajo preobara hrana, premalo dejavnosti in razuzdanost, pravi neki*

angleški popotnik, ko razmišlja o Evropi (leta 1793). Živijo 10 let dlje od ljudi iz nižjih razredov, ker le te pred časom izčrpata delo in utrujenost in se zaradi utrujenosti ne morejo preskrbeti s tem, kar potrebujejo za preživetje.

Taka ločena demografija za bogataše se v povprečju utaplja v lestvici naših povprečij. V 17. stoletju je v Beauvaisisu 25 do 33 % novorojenčkov umrlo v 12. mesecih, samo 50 % jih je doseglo 20 let. Negotovost, kratkost življenja: o tem nam govori tisoč podrobnosti iz teh oddaljenih let. Taka so torej dejstva, v grobih potezah; enakost smrti in življenja, zelo visoka smrtnost otrok, lakote, stalna nedohranjenost, silovite epidemije, ki sestavljajo stari biološki red, o katerem govorimo. Ob razmahu 18. stoletja se njegova strogost le malo omili in, razumljivo, v različnih okoliščinah v različnih krajih. Le del Evrope, in celo ne vsa zahodna Evropa, si začne tedaj snemati njegove okove. Razvoj je počasen. Zgodovinarji smo v nevarnosti, da prehitro pospešimo korak. Ponovni izbruhi smrtnosti še zmerom zaznamujejo vse 18. stoletje." (F. Braudel: Strukture vsakdanjega življenja..., str. 99-101)

(se nadaljuje)

PRENOS ARHIVSKEGA GRADIVA NA SODOBNE NOSILCE (MEDIJE) – IX. DEL

Peter Hawlina

Bolj natančni bralci boste morda v naslovu opazili, da gre za deveto nadaljevanje serije člankov s tem naslovom, prispevek v zadnji številki pa je bil označen kot sedmi. Ne gre za napako v tej številki, napako smo naredili že nekje na začetku, konkretno v drugi in tretji letošnji številki, ko prispevkov na to temo še nismo opremljali z oznako zaporedja. Zato je kar prav, če smo to v tej številki popravili. Tokratni prispevek na to temo je torej deveti, čeprav smo se tudi v prispevkih v lanskem letu vsaj bežno že dotaknili iste teme.

Sam sem vse bolj prepričan, da je prav to početje eden od najbolj odločilnih pokazateljev dosežene ravni rodoslovnih raziskav v neki državi. Obenem je obseg arhivskega gradiva, ki je raziskovalcem na razpolago na sodobnih mnedijih tisti činitelj, ki najbolj vpliva na produktivnost njihovega dela.

Prav zato sem že v začetku pričakoval, da bo na te prispevke prišlo do odziva; pričakoval sem, da se bo med nami našel kdo, ki bo z menoj delil to prepričanje. Posledica tega bi morala biti združena dejavnost enako mislečih.

Pa ni bilo tako. Dosedaj še ni bilo videti, da je še komu drugemu opisana kvaliteta dovolj zanimiva, da bi se odločil pri njej sodelovati.

Upam, da za tako stanje nisem kriv sam, ker moji prispevki niso bili dovolj razumljivi, saj tudi za pojasnilo ni prosil nihče. Trdim, da je glavni vzrok temu že v uvodniku omenjena kritična masa. Še vedno nas je premalo takih, ki uporabljamo računalnik. Zato sem pred nedavnim predstavniku ameriške rodoslovne družbe tudi odgovoril, da pri nas zaenkrat še ni vredno govoriti o potencialnih volonterskih prepisovalcih arhivskega gradiva.

Na našem zadnjem srečanju sva Janez Toplišek in jaz pokazala nekatere vzorčne datoteke na računalniku, dr. Tomaž Pisanski pa tiste, ki so nam dostopne prek INTERNET-a. Imel sem vtis, da so prezentacije vsi prisotni spremljali z zanimanjem, vseeno pa ni bilo opaziti reakcije, ki bi dokazovala dovoljšnjo zainteresiranost za tovrstne pridobitve in s tem pripravljenost za prepisovanje ali vsaj za posredovanje takega gradiva, ki ga že imamo na računalniku.

Podatki na računalniških medijih imajo nekatere nesporne prednosti pred tistimi na papirju, tu teh prednosti ne bom ponavljal. Naštel pa bom nekatere rodovnikarjem koristne prvine, ki jih na računalniških medijih že imamo in bi jih lahko brez velikih težav posredovali interesentom. Tovrstno gradivo bi lahko razdelili vsaj v dve kategoriji: tuje in domače. Tujih virov je toliko, da nam jih ni mogoče naštet, domače pa bi razdelil spet v dve kategoriji: javne in društvene. Javni so tisti, ki jih izdelujejo in posredujejo institucije (Telekom-ov telefonski imenik na disketi, centralni register prebivalstva Urada za statistiko, tak je tudi seznam osebnih in družinskih fondov, ki ga je na INTERNET posredoval Mariborski arhiv). Tem virom se bodo najbrž kmalu pridružili še drugi. Med vire lahko uvrstimo tudi vodnike po arhivih. Ti so zaenkrat razpoložljivi samo v tiskanih publikacijah, najbrž pa bodo kmalu tudi na disku, tako kot telefonski imenik.

Društveni pa so tisti, ki smo jih nekaj za vzorec že zbrali, še veliko več pa bi jih morali, če bi hoteli loviti korak za zahodnjaki.

Cenena društvena zbirka podatkov bi bila tista, ki bi nastala kot združeni spisek podatkov o osebah, ki jih člani že imamo v svojih računalniških rodovniških zbirkah. Podatke iz teh zbirk bi brez truda lahko oblikovali v zapise, ki bi bili po vsebini skoraj enaki tistim, ki bi nastali neposredno s prepisovanjem arhivskega gradiva. Iz svojih zbirk bi lahko programsko izdelali datoteke, ki jih za delovni namen imenujem "psevdo matične knjige". Iz naših datotek je namreč mogoče napraviti psavdo zapise o rojstvih, porokah in smrtih. Po naši anketi je razvidno, da bi takorekoč takoj lahko imeli prek 20 tisoč zapisov o rojstvih, nekaj manj kot polovico tega porok in nekaj več kot polovico tega smrti. To pa bi že bila populacija, ki bi nujno prinesla neposredne koristi, obenem pa bi nakazala smeri nadaljnjega dela.

Še vedno in vsakič znova pri obravnavani temi pomislimo na možnosti strojnega prenosa arhivskih medijev. Tehnologija napreduje, marsikaj je že mogoče, zares uporabna pa ta tehnologija še ne bo kmalu. To nam dokazujejo projekti v tujini, ki še vedno temeljijo na zamudnem človeškem delu.

V tem prispevku smo poleg virov na domačem računalniku začeli govoriti tudi o drugih pripomočkih za delo, npr. o vodnikih po arhivih. Ker je za marsikoga med nami tudi naš bilten koristen pripomoček za delo, bo morda komu že zanimiva informacija, da lahko vse naše biltene že danes dobite na disketi.

KRI NI VODA

Družinska srečanja

Peter Hawlina

Lahko bi rekli, da nekdo postane rodovnikar v tistem trenutku, ko v sebi začuti željo po boljšem poznavanju svojih prednikov. Samo želja sicer še ni dovolj. Treba je storiti vsaj prvi korak in zapisati vse tisto, kar o tem vemo. Delo se nadaljuje z iskanjem manjkajočih podatkov pri sorodnikih. Ko je ta pot prehojena, si navadno pomagamo z raziskavami v arhivih. Mimogrede ne bo odveč priporočilo, da je zares pametno žrtvovati lasten čas, trud in sredstva za obiskovanje arhivov, pa tudi čas tistih, ki morajo pri tem sodelovati šele takrat, ko smo izčrpali možnosti, ki nam jih nudijo lastni spomini in arhivi in pa tisti, ki so nemara dosegljivi pri sorodnikih. Največkrat se pri tem delu nabere podatke za vsaj nekaj deset, lahko pa tudi precej več kot sto sorodnikov. Precejšnja verjetnost je, da bomo že pri tem delu naleteli na nekoga, ki goji enako zanimanje; zelo verjetno ima taka oseba že večjo zbirko lepo urejenih podatkov.

Lahko bi spet rekli, da se rodovnikar ob tako zbrani množici podatkov prelevi v rodoslovca, če začuti željo, da bo delo nadaljeval z raziskavami, ki jih nakazuje ta osnovna zbirka. Med predniki je identificiral vsaj deset skrajnih prednikov, za večino njih je s pomočjo arhivskih virov mogoče prodirati nazaj in dodajati njihove prednike. Z malo sreče bi pri tem delu lahko zgradili rodovnik, ki bi zajel vse prednike za kakih 200 ali celo 300 let nazaj. Marsikatera veja bi "zrasla" za deset ali celo več generacij. Sreče je včasih treba kar precej, največkrat pa se sreča trdovratno pritaji in številne smeri raziskovanja zaidejo v bolj ali manj neprehodne goščave ali puščave. Take zagate marsikomu upravičeno vzamejo voljo za nadaljnje prodiranje, povsem odneha pa navadno nihče. Pogosto se zgodi ravno nasprotno, slepa ulica mu radovednost še razvname. V tem primeru pa takemu radovednežu povsem zaslužno lahko rečemo rodoslovec.

Lahko bi tudi rekli, da so večini rodoslovcev zanimivi predvsem njihovi predniki. Nekateri se specializirajo na raziskovanje ene same veje prednikov, navadno je to moška linija s priimkom raziskovalca. Specializacijo navadno narekuje omejen čas in pa kompleksnost, omejena preglednost in izdelovanje

prikazov, ki pri raziskavah v vseh smereh precej naraste. Te omejitve pa skoraj povsem odpadejo, če si pri delu pomagamo z računalnikom. V računalnik je mogoče nalagati tudi vse tisto, za kar slutimo, da bi nam pri razširjenih raziskavah prišlo prav, pa bi bilo nad tem brez računalnika težko imeti pregled in bi bilo bolj balast kot uporabna surovina. Taki so zlasti podatki o osebah, ki imajo z iskanimi osebami enake priimke in jih pri proučevanju matičnih knjig včasih kar mrgoli. Pri tem nas muči vprašanje možnih sorodstvenih povezav in se neradi odločamo, da bi si v svoje delovne beležke prepisovali vse tisto, kar bi nekoč tudi lahko še prav prišlo. Kot rečeno, računalnik in posebej za ta namen prirejeni programi nas spodbujajo, da pri zamudnem raziskovanju arhivskega gradiva mimogrede beležimo še podatke, ki nam pri načrtovanem raziskovanju, vsaj navidezno, ne koristijo.

Lahko boste rekli, da to razglabljanje nima nič skupnega z naslovom Družinska srečanja. Res je to malo razširjen uvod, ki ga bom hitro zožil na naslovno temo. Pred tem pa se bom vseeno še malo zadržal pri splošnih teoretičnih paberkovanjih. Rodovnikarji in rodoslovci se navadno tudi ne moremo upreti skušnjavi, da v svoje zbirke ne bi vključevali samo prednikov, temveč tudi potomce teh prednikov. Rečemo tudi, da na prednike neke osebe gledamo kot na korenine drevesa. Te korenine pa so prav posebne vrste. Vsaka se namreč cepi v dva in samo dva podaljška, ta podaljšek spet v dva, konca tega cepljenja teoretično ni nikjer, praktično pa včasih že pri prvih cepitvah. Res se ti izrastki prej ali slej spet združujejo v skupne podaljške, to je takrat, ko sta prednika sorodnika. Včasih je to sorodstvo bližnje, največkrat pa je tako oddaljeno, da ga je moč odkriti šele po skrbnih raziskavah. Vendar nam primerjava s koreninami v splošnem kar dobro ilustrira prikaz prednikov. Ravno tako pa tudi steblo z vejami in krošnjo dokaj dobro ponazarja družino s potomci. Seveda bi tako drevo moralo imeti dva koreninska sistema, združena v eno deblo iz katerega rastejo glavne veje, otroci enega zakona oziroma bolj splošno rečeno, otroci enega para. Za gradnjo krošnje pa je podobnost z drevesom že močno okrnjena. Z drevesno prisodobno namreč ni mogoče prikazati združevanja neke veje z vejo drugega drevesa. Tisti otroci, ki imajo tudi potomce, torej tiste glavne veje, ki se vejajo naprej, lahko prikazujejo samo enega od staršev. Drevo z vejami in krošnjo torej ni najbolj primerno za ponazarjanje popolne slike, kljub temu pa se pogosto uporablja zlasti za evidenco potomcev, čeprav kar mrgoli prikazov, kjer je drevo z vejami in vejicami uporabljeno za prikaz prednikov. V tem odstavku smo iz evidence prednikov prešli na evidenco potomcev ali tudi od korenin na drevo s stebлом, vejami in krošnjo. Ena in druga evidenca je največkrat ločeno prikazana, ker je kombinacija obeh za prikaz skoraj nemogoča.

Skoraj nemogoče je narediti dober prikaz kombiniranih sorodstvenih povezav, ni pa nemogoče takih sorodstvenih povezav evidentirati.

Povedali smo že, da prav računalniško vodenje take raziskave močno poenostavlja, razširjene pa šele omogoča, brez računalnika so prezapletene. Najbrž skoraj ni rodovnikarja, ki bi ne evidentiral svojih potomcev, temu sledijo potomci njegovih staršev, s tem se pregled razširi na brate, sestre in njihove potomce, če doda potomce enega ali obeh parov starih staršev, pa se v zbirki pojavijo zbirateljevi strici in tete z njihovim potomstvom. Pregled potomcev lahko v tem primeru naredimo za dva izhodiščna para: za starše deda in za starše babice. Ta dva para sta seveda tudi imela vsak po enega očeta in po eno mater, nastopi torej osem oseb ali štiri pari, ki so najbrž imeli več kot enega otroka. Zgodba ali zgradba se nadaljuje zares brez konca. Zakaj pa ne bi raziskali vseh potomcev nekega našega prednika, pa naj bo ta od današnje oddaljen še toliko generacij. Zakaj ne! Edini razlog je v tem, da izdelava tako razširjenih rodbinskih evidenc terja kar nekaj časa, tudi če si pomagamo z računalnikom. Po drugi strani pa prinaša nemalo možnosti za neslutena odkritja, da ne omenjamo pomena takih evidenc za različne študijske namene demografov, etnologov, zgodovinarjev in še drugih predstavnikov različnih strok. Kadar gremo v tako širino pa je že nemogoče, da bi pri tem raziskovalec ne naletel na drugega raziskovalca in njegovo zbirko podatkov. Oba bosta zainteresirana za izmenjavo in tudi če ne uporabljata istih raziskovalnih metod in pripomočkov, lahko razmeroma enostavno vzajemno dopolnjujeta lastni zbirki. Združevanje je toliko enostavnejše, če oba uporabljata računalnik in enak program za vodenje rodovnika. Ob tem se pogosto zbudi zbirateljska strast in želja, da bi svoji evidenci pridružili tudi tiste veje, ki s proučevanim sorodstvom nimajo več skupnih točk niti v smeri raziskovanja prednikov, niti potomcev. Ni torej usmerjeno samo v raziskovanje krvnega sorodstva po eni ali obeh glavnih smereh: od ene sodobne osebe v preteklost ali neke davne osebe v sedanost, evidenca se razširi v svaštvene smeri, tu pa res lahko nastopi "svažta". Računalnik vse to zmore, odkritij je še več, še več možnosti tudi za znanstvenike. Lahko bi rekli, da se tak ljubiteljski raziskovalec s tem že drugič preobrazi. Iz rodovnikarja je postal najprej rodoslovec, nova preobrazba ga dvigne na višjo raven; zanj predlagam naziv rodoslovec raziskovalec.

Zdaj pa k srečanjem. Vsi vemo, kako in kdaj se družina srečuje. Ožja družina navadno živi skupaj v enem gospodinjstvu, v istem stanovanju ali hiši. Seveda so tudi izjeme, najpogosteje se posamezni člani od ožje družine začasno ali za stalno oddaljujejo zaradi potreb, ki jih narekuje šolanje in delo. Tu ne bomo

naštevali še vseh drugih razlogov, ki tako pogosto trgajo družinsko skupnost, ne želim niti politizirati, niti moralizirati. Če so za to dane možnosti, pa se od družine loči nova družina, ko ta nastane. Ta nova družina pa je podrejena spet enakim zakonitostim kot družini iz katerih izhajata mož in žena, nosilca nove družine.

Če že s srečanji članov ožje družine navadno ne bi smelo biti problemov (pustimo ob strani današnji način življenja, ki družino še v prostih dneh redko spravi skupaj) pa je precej manj možnosti za srečanja več družin. V mislih imam tiste, ki izhajajo od skupnih prednikov, navadno so to srečanja družin vseh bratov in sestra iz iste družine. Do takih srečanj, kjer naj bi bili po možnosti prisotni vsi pripadniki takega sorodstva, pride največkrat ob družinskih praznikih, porokah ali pogrebi. To so predvsem obletnice porok, zlasti tiste okrogle, ponekod so pomembni tudi drugi prazniki, godovi in rojstni dnevi, cerkveni prazniki, kaj bi našteval, vse vam je znano. Na teh srečanjih mlajši udeleženci spoznavajo svoje tete in strice, dedke in babice, bratrance in sestrične, nečake in nečakinje, morda tudi pradede in prababice, ti pa svoje pravnuke. Še malo bolj oddaljeno sorodstvo pa se navadno pojavi na pogrebu. Takrat pogosto pride do predstavljanja in razlaganja, kako naj bi si neke osebe bile v sorodu. Navadno pride do izmenjave površnih vljudnostnih fraz, ki se končajo s skupno ugotovitvijo, da bi se vendar morali kaj večkrat videti, ne le na pogrebi. Do tega pa ne pride, lepega dne gremo morda pokopat prav to osebo in zgodba se nadaljuje po utečenem vzorcu. To so trudi tiste izgubljene priložnosti, ki jih tako pogosto omenjajo številni rodovnikarji: ah, koliko bi lahko izvedel od babice, strica, ..., zdaj pa so že vsi pomrli.

Končno smo se približali naslovni temi. Družinska srečanja so odlične priložnosti za ustvarjanje v začetku omenjenega spiska sorodnikov "po spominu". To je tudi najcenejši način za ustvarjanje izhodiščne, "nosilne konstrukcije". Ko nekdo začne sistematično dopolnjevati manjkajoče podatke, mu navadno uspe v razmeroma kratkem času pripraviti dokaj popoln spisek, ki s tem postane dobro izhodišče za dejanje v obratni smeri: organiziranje družinskega srečanja. Dokler ni nobenega pisnega pregleda nad sorodstvom so taka srečanja možna v tistem obsegu, kot smo ga omenjali v začetku. Kadar pa se med nekim sorodstvom pojavi pripravljenost za organiziranje srečanj širšega sorodstva, se stvar lahko brž zaplete. Takrat brez dobre in ažurne evidence skoraj ne gre. Tu pa se spet lahko izkažemo mi rodovnikarji in postrežemo z vsem potrebnim. Spet bom pohvalil računalnik in rodoslovne programe: ti tudi za ta namen nudijo vse in še več.

Zdaj smo šele zares prišli k "stvari". Iz naše osnovne evidence namreč brez težav izberemo tisto osebo, ki bo na srečanju služila kot skupni prednik vsem povabljenim in s tem postala povezovalni člen srečanja. Izdelati je možno, lahko rečemo, poljubno število različnih prikazov sorodstva. Izpišemo (z računalnikom je lažje) verjetno najprej vse potomce te osebe. Isto lahko izrišemo še s prikazom oseb in sorodstvenih povezav z okenci, za vsako družino izpišemo družinski list in (spet to velja predvsem za računalniško delo) dodamo izpise družinskih kronik, spominov, po želji celo razne statistične preglede in danes, ko multimedija ni več znanstvena fantastika, vse skupaj dopolnimo še z računalniško reprodukcijo slikovnega in dokumentarnega gradiva.

Vse to morda niti ni potrebno, vendar pa je vsaj osnovna evidenca skoraj nepogrešljiva. Taka je bila moja izkušnja. S tem prehajam na opis priprav in izvedbe družinskega srečanja, za katerega sem bil pobudnik in eden od organizatorjev.

1 Potomci Martina Peruzzija

Pri raziskavah ene od številnih vej svojih prednikov sem prihajal s sorodniki v stike, kot so opisani v uvodu. Ker sem med njimi našel nekatere take, ki so zmogli več kot načelni pristanek za sodelovanje, sem jim predlagal, da skupaj uresničimo tolikokrat napovedovano širše družinsko srečanje. Za osnovo je služila moja evidenca. Za izhodiščno osebo smo izbrali leta 1835 rojenega Martina Peruzzija. Ta je imel z dvema ženama 14 otrok. Vse njegove znane potomce po obstoječi evidenci program prešteje in izdela naslednje poročilo.

	potomci	zakonci
1. generacija	1	2
2. generacija	14	11
3. generacija	40	30
4. generacija	79	58
5. generacija	114	29
6. generacija	50	0
skupaj	298	130

Nekaj nam pove že ta sumarni pregled. Sam sem eden od 79-ih predstavnikov 4. generacije. Evidenca ni dovolj popolna, za marsikoga še manjka datum smrti, da bi z gotovostjo izluščili tudi podatke o še živčih. Živi večina tistih iz 4.

generacije, veliko tistih iz tretje in ena oseba iz druge (soproga). Ocenili smo, da zagotovo živi več kot 200 potomcev in blizu 100 zakoncev, skupaj okrog 300 ljudi. Jasno je, da se ti med seboj ne morejo poznati, zato nas je najprej zanimalo, koliko bi bilo komu od njih do tega, da pridejo na napovedano srečanje. Pričakovali smo, da bo večina z veseljem sprejela idejo srečanja, ravno tako pa smo se zavedali, da se kdo s svojimi sorodniki ne bo želel srečati. Kakor je lahko najti razloge za željo po srečanju in spoznavanju daljnih sorodnikov, je ravno tako povsod kakšen razlog, ki to veselje kali. Zdelo se nam je, da so sinovi in hčere Martina Peruzzija živeli brez tesnejših medsebojnih stikov. Ostal je tudi spomin na zamero, katere razlog je umrl s pokojnikom, ki je nekaj zameril in tistim, ki je dal razlog za zamero. Po kratkem poizvedovanju se je izkazalo, da je zanimanje veliko in si večina želi takega dogodka. To zagotovilo je sprožilo nadaljevanje akcije.

Organizacijo smo prevzeli "sestrična in bratanci", pet vseh skupaj, ki smo se proglasili za organizacijski odbor. Trikrat smo se sestali. Najprej smo si ogledali celoten spisek potomcev in si razdelili odgovornost za obveščanje posameznih vej potomcev. S tem smo celoto razdelili na pet ne preveč enakih sklopov. Poskrbeli smo, da smo najprej, kolikor je bilo mogoče, dopolnili manjkajoče podatke. V vsakem od teh petih sklopov smo nato določili še tiste posameznike, ki so prevzeli podrobnejše obveščanje posameznih družin.

Dokaj hitro smo se odločili za datum in kraj srečanja. Datum je bila obletnica smrti skupnega prednika, kraj srečanja pa njegov nekdanji dom, oziroma bolje rečeno okolica doma. Njegov dom sicer še stoji, vendar v njem ne živi več noben od potomcev. Organizacijo smo zelo poenostavili. V gostišču smo rezervirali prostor, kjer smo lahko vsi zbrani poslušali posamezne govornike. Z organizacijo ni bilo skoraj nobenih stroškov, posamezni udeleženci pa so imeli stroške samo z zadovoljevanjem morebitnih lastnih želja. Dogovorili smo se tudi za zaporedje dogodkov, dnevni red ali urnik srečanja. Po pošti ali osebno smo vsem razdelili naslednje vabilo:

Prvo srečanje Peruzzijevega sorodstva, dne 2.7.1995

Po dogovoru petih, bolj ali manj naključno zbranih sorodnikov, smo se odločili, da skušamo vsem znanim potomcem našega skupnega prednika Jožefa Peruzzija poslati naslednje vabilo.

V NEDELJO 2.7.1995 OB 13. URI BO NA LIVADI PRI LJUBLJANI

SREČANJE PERUZZIJEVEGA SORODSTVA

Nekateri med nami smo se kdaj pa kdaj, ob različnih priložnostih srečevali in pri tem ugotavljali, kako malokrat se vidimo. Obljubljali smo si, da se bomo kmalu kje dobili. Zda se nas je pet takih sorodnikov odločilo, da poskusimo obljubo uresničiti. Srečanje smo namenoma organizirali zelo preprosto. Dobimo se na Livadi ob Ljubljani, kjer je možno druženje na prostem, po potrebi pa tudi v lokalu. V neposredni bližini je namreč prostor za piknike. Tisti, ki bodo dogodek združili s popoldnevom v naravi, naj pikniške potreščine, zlasti jedačo in pijačo prinesejo s seboj. Najbrž se bo možno po Ljubljani popeljati tudi z barko ali pa najeti različne čolničke. Če imate svojega, ga prinesite s seboj.

Da vse skupaj ne bo ostalo le pri veselem snidenju in piknikovanju, pa smo za tiste, ki utegnejo, pripravili začetek že ob 11. uri. Takrat bo v cerkvi Sv. Mihaela na Barju maša za pokojnega Martina Peruzzija, ki je povezovalna oseba našega srečanja in je umrl prve dni julija pred 95 leti in za vse ostale pokojne iz sorodstva Peruzzi. Po maši si bomo lahko ogledali Martinovo rojstno hišo in okolico, morda bo kdo želel obiskati pokopališče. Na Livadi pa se bomo ob dveh zbrali v gostinski sobi, kjer bo udeležence v imenu domačinov pozdravil Martin Snój in spominsko in zgodovinsko orisal družino Peruzzi. Ob tem bomo lahko pregledali, popravili in dopolnili sorodstveno dokumentacijo in evidenco. Zato bodo dobrodošli vsakršni spomini, pa naj bodo v glavah, na papirju, računalniku, fotografijah ali predmetih.

Prisrčno vabljeni vsi, od najmlajšega do najstarejšega. Prosimo vas, da med sorodniki preverite, če so zvedeli za srečanje.

*Organizacijski odbor
(podpisi in naslovi pelih organizatorjev)*

To vabilo je privabilo precej več ljudi kot smo jih pričakovali. Ocenjevali smo, da se jih bo od okrog 300 "upravičencev" odzvalo približno 100. Prišlo pa jih je precej več. Natančno jih ni bilo mogoče prešteti, vendar je bilo ocenjeno, da nas je bilo že na začetku, pri maši, okrog 150. Kasneje so se nekateri razšli, drugi pa so prišli šele popoldne na Livado, tudi takrat, ko nas je od prvih ostalo še nekaj več kot dvajset. Bili smo vseh starosti, najmlajši je imel nekaj mesecev, posebej pa je treba omeniti dve najstarejši osebi. To sta Urška Peruzzi, zadnja živeča Martinova snaha in Nataša Suhadolc, žena Martinovega vnuka.

Zanimanje za srečanje je bilo izkazano ne le z veliko udeležbo, udeleženci so to dokazovali tudi s svojimi predlogi za nadaljnje akcije. Nekateri so predlagali vsakoletno srečanje, vsi so želeli dobiti celoten spisek potomcev in kopije predstavljenega gradiva. Ugotovili smo, da bi vsakdo želel postati lastnik doslej zbranega celotnega gradiva in sorodstvene evidence. Dogovorili smo se, da bomo zbrano gradivo dopolnili, po vzoru že narejenega dodali še opise za tiste Martinove potomce, ki življenjepisa še nimajo (za Martina in dva njegova otroka so narejeni) in to izdali v knjigi. Pri tem je nekdo opozoril na dejstvo, da je bil Svetoslav, eden od Martinovih sinov znan slovenski kipar, ki bi zaradi svojih umetniških dosežkov zaslužil več pozornosti kot je je deležen. Ta knjiga

bi se potem v vsaki od desetih vej potomcev, toliko Martinovih otrok ima danes živeče potomce, uporabila kot izhodišče, temu pa bi vsaka veja dodajala po svoji presoji in po svoji presoji tudi posredovala zainteresiranim v drugih vejah.

Zanimiv je bil tudi predlog, da bi bodoča srečanja razširili s tem, da bi za izhodiščno osebo postavili Martinovega očeta Jožefa, rojenega leta 1789, ki je bil cerkovnik in organist v Brezovici pri Ljubljani in je imel poleg najmlajšega Martina še osem otrok.

Lahko bi rekli še to ali ono, namesto tega prepuščam besedo še trem takim, ki imajo z organizacijo družinskih srečanj lastne izkušnje. Četovo se bo med bralci našel še kdo, ki bi želel kaj dodati. Za to bo priložnost v naslednjih številkah.

2 O srečanju "Kerini in Stritarji" Andrej Kerin

Pobuda za srečanje je nastajala dolgo, zlasti pa je prihajala na površje ob trenutkih, ko smo se bližnji sorodniki zbrali ob slovesih od pokojnikov. Takrat beseda najraje nanese na vprašanja od kod izhajamo, kako smo med seboj povezani. Zakaj se torej ne bi sestali ob bolj veselem dogodku in ne le posamezna družinska veja. Povod za srečanje je bilo tako slovo od Brede Skitek, ki je veliko prekmalu zapustila naše vrste.

Torej toliko za uvod zdaj pa k organizaciji. Osnovali smo mini pripravljalni odbor navdušencev. Razdelili smo si delo in kmalu je sledilo prvo obvestilo potencialnim udeležencem srečanja. V obvestilu smo zapisali izhodišča srečanja, program srečanja, osnutek genealoškega debela in prosili naslovnike, da podajo še svoje pripombe in dopolnitve.

Z izhodišči mislim predvsem na to, kako postaviti omejitve pripadnikov rodovine. V našem primeru smo se odločili, da obravnavamo potomce iz zakonov naših dveh pradedov, katerih sin in hčerka sta združila rodovini Kerin in Stritar, in tiste, ki so omogočali rast rodovin z veljavnimi zvezami po slovenski zakonodaji. Ključni osebi sta torej Alojz Kerin (roj. 1879) in Antonija Stritar (roj. 1881), oz. zakona Janez Kerin (1841) - Katarina Oštir (1842) in Andrej Stritar (1848) - Uršula Štokar (1851) Zajeli smo skupno šest generacij. Seveda pa so izhodišča zajemala še datum in kraj srečanja, naslov srečanja in odločitev, da izdamo zbornik.

Datum srečanja je bil 24.6.1995 torej ob Kresu, pri izbiri kraja pa je ob številnih variantah pretehtal kraj od koder izhajamo (Podbočje oz. nekdanji Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem). Pri odločitvi pa sta bili pomembni tudi primerna profesionalna gostinska ponudba (gostilna Žolnir v Kostanjevici) in mikro lokacija za piknik ob zeleni Krki.

Program srečanja smo zastavili tako, da bi bil privlačen za vse generacije od pradedov in babic, ki še živijo, pa do pravnukov. Torej, primeren kulturni in športni program pa kaj za pod zob in podobno.

Pri prvem osnutku genealoškega debela so bile neprecenljive vrednosti informacije naše tete Anice, ki je med najstarejšimi živečimi pripadniki debela. Mirko, kot prvi med pobudniki srečanja je narisal veliko drevo s številnimi okenci. Po tem drevesu smo za prejemnike prvega obvestila določili pripadnike srednje generacije, ki je prav v letih, ko se vse bolj zaveda pomena svojih korenin in je voljna prispevati k skupnemu spoznavanju sorodstvenih vezi oz. genealoškega debela.

Pripravljalni odbor je tako prerasel v dokaj veliko organizacijo, saj so naslovniki prvega obvestila dobili nalogo, da v določenem roku odgovorijo, če so pripravljeni sodelovati na srečanju in če bodo po svoji moči popravili genealoško deblo. Morali so obvestiti o srečanju tudi svoje prednike, ki smo jim jih dodelili in vse potomce.

Anketni listi, ki smo jih priložili v prvem obvestilu so potem prihajali v skupno bazo podatkov, ki smo jo računalniško podprli s programom Works. Za računalniško obdelavo debela je poskrbel Andrej Stritar s programom Word Perfect Presentation, ki je sicer namenjen risanju organizacijskih shem. Za programski paket BK5 do takrat še nismo zasledili informacij na Internetu pa tudi za druge rodoslovne programe še nismo vedeli.

Drugo obvestilo je zajelo že konkretne dopolnitve debela in vnos popravkov, končno pa je sledilo vabilo na srečanje s podrobnim programom. Celoten projekt je trajal šest mesecev.

Sredi priprav smo imenovali še pododbor za pripravo srečanja, ki ga je vodil Mirko Jančigaj in uredniški odbor za zbornik s kratkimi življenjepisi umrlih pripadnikov rodovin.

Organizacija same prireditve je terjala zaradi ambiciozno zastavljenega programa, kar precej naporov, zato si je Mirko izbral metodo tedenskih kratkih sestankov vseh organizatorjev, ki so morali pripraviti potrebne rekvizite za različna športna tekmovanja od lokostrelstva do iger z žogo in šaha, tekmovanja v peki piškotov, pevskih vložkov v stilu karaok, plesnih točk, demonstracije psov reševalcev, razstave otroških risb itd.

Ker smo načrtovali dolgoročno je bilo treba zagotoviti tudi neodvisnost srečanja od vremena in predvideli smo postavitev šotora za primer, če bi nam zagodlo vreme. Prav zadnje se je zgodilo. Letošnja sobota po Kresu je imela prav novembrski značaj z obilnim dežjem in naraščajočo Krko, zato smo v zadnjem trenutku srečanje preselili v gostilno Žolnir.

Otvoritveni dogodek je bilo odprtje razstave slikarja Zorana Didka, ki je bil tudi pripadnik rodovine. Prav v letošnjem letu je namreč preteklo dvajset let od njegove smrti. Galerija Božidar Jakac v Kostanjevici je na našo prošnjo prilagodila razstavní rok našemu srečanju in skupaj smo določili uro odprtja ob 11. dopoldne. Sledili so dogodki po programu, ki se je zaključil pozno ponoči s plesom in srečelovom ali pa če hočete naslednje jutro z mašo za vse umrle pripadnike rodovin.

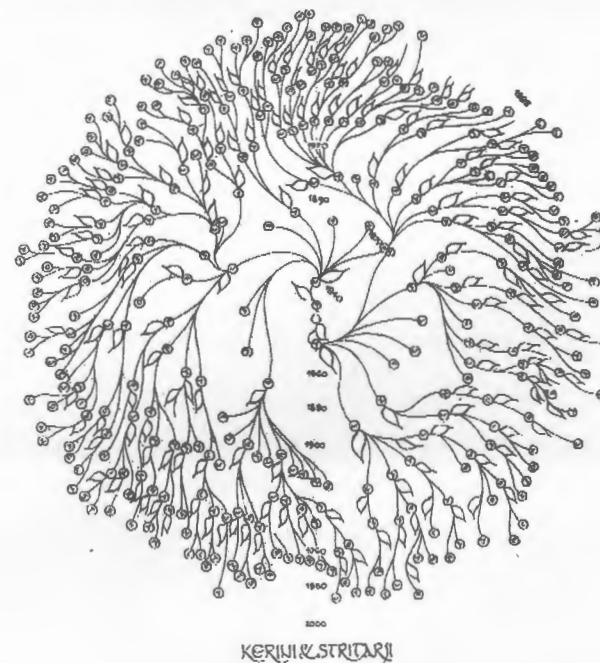
Evidenca na srečanju je bila dokaj popolna (210 udeležencev, upoštevajoč tudi najmlajše potomce) saj je zaradi lažjega medsebojnega spoznavanja dobil vsak udeleženec priponko srečanja s svojim imenom. Poleg tega pa smo na velikem drevesu premera dva metra zabeležili vse prisotne. Zmagovalci in udeleženci športnih tekmovanj so dobili tudi diplome in priznanja.

Uredniški odbor je imel precej dela predvsem zato, ker je v želji, da bi zajel v zborniku kar največ podatkov o umrlih pripadnikih večkrat podaljšal rok za zbiranje prispevkov. Pridobiti je bilo treba tudi kakšen zapis od sodelavcev, ki niso vajeni pisanja a so bile njihove informacije veliko vredne in nepogrešljive za pripravo zbornika. Andrej Stritar je poskrbel tudi za lepo statistično obdelavo podatkov pod naslovom Sedmi generaciji nasproti. Prav ta članek zajema večino podatkov, ki jih ponujajo računalniški programi za obdelavo družinskih dreves, gotovo pa je med njimi tudi kaj inventivnih. Obdelana so rojstva, smrti, lastna imena in priimki, starost, nebesna zamenja, meseci rojstev in smrti in še veliko drugih zanimivosti. Rod se je najmočneje razširil iz prvih dveh zakonov in sicer kar 8,5 krat (število otrok deljeno s številom mater oz.zakonov), tretja generacija pa le še 1,64 krat. Teoretično pa bi lahko kmalu dočakali že prvega potomca

sedme generacije, saj se šesta rojeva že od leta 1972. Najdragocenejša so pričevanja o prednikih, ki po svoje beležijo tudi čas v katerem so živeli, takratne navade, tabuje in tudi skrivnosti, ki morda brez zbornika sploh ne bi prišle na dan.

Obseg dela morda še najbolje ponazoruje genealoško deblo na spodnji sliki, kjer je upodobljenih 507 pripadnikov rodovin v obdobju od 1841 do 1995. Drevo seveda venomer raste, prepričani pa smo, da bomo morda kasneje še izpopolnili njegove korenine, saj smo ob prvem obvestilu vedeli le za 352 pripadnikov. Petinpetdeset prvih naslovnikov je poskrbelo, da smo do izida zbornika lahko drevo dodobra izpopolnili.

Drevo je mimogrede postalo tudi sestavni del celostne podobe društva Kerini & Stritarji, ki smo ga ustanovili na prvem srečanju.

Slika: Družinsko drevo Kerini, Stritarji

3 Srečanja družine Sajtl

Janko Medved

Ne spomnim se več natančno, kaj me je kot dvajsetletnika pritegnilo, da sem sestavil prvo rodovno drevo po materini strani (Sajtl), za vse njene takrat živeče sorodnike. Nerodno, na roko napisano drevo je bil le začetek, ostala pa je želja, da spoznam še prejšnje generacije.

Vse skupaj se je obudilo ob prvem srečanju sorodstva Sajtl, ki smo ga imeli konec maja 1987 na domačiji dedka in babice v vasi Tevče pri Laškem. To je bilo res prvič, da smo se skušali zbrati vsi njuni potomci. Prvo srečanje je dobro uspelo, zbralo se nas je kakih 80 odstotkov vseh sorodnikov. Srečanje je bilo zanimivo in veselo, saj smo se mnogi sploh prvič srečali v živo ali pa po dolgih letih. Vse nam je ostalo v lepem spominu, le ideja o ponovnem srečanju se takrat še ni pojavila. Ponudila pa se je priložnost, da podatke o sorodnikih preverim in dopolnim manjkajoče.

Po osmih letih je letos prišlo do drugega družinskega srečanja. Večina sorodnikov še vedno živi v domači vasi ali okolici Laškega. Zato so bila manjša srečanja sorodnikov dokaj pogosta, predvsem seveda ob porokah, pogrebih ali kar tako iz potrebe po snidenju. Tudi sam sem bil na nekaterih, čeprav živim v Ljubljani.

Ideja o ponovnem, že drugem srečanju celotnega sorodstva se je porodila pri nekaterih bratranjih iz Tevč in Laškega in moram priznati, da smo bili vsi nekoliko presenečeni in obenem navdušeni nad to idejo.

Obveščanje je pri nas preprosto, saj večina sorodnikov živi precej skupaj, peščica nas, ki smo drugje, pa smo bili večinoma obveščeni po telefonu ali ob priložnostnih srečanjih tekom letošnjega poletja. Obveščeni smo bili že nekje v juliju, da bo srečanje v soboto 2. septembra 1995, tako da smo si res prav vsi lahko rezervirali čas za ta veliki dogodek.

Žal nisem bil v organizacijskem odboru, tako da mi o tem podrobnosti niso znane, razen seveda tistega, kar sem izvedel na samem srečanju. Seveda je bil to kar velik organizacijski zalogaj, saj so upali, da pride okrog 100 ljudi, in resnici na ljubo se niso dosti zmotili.

Poletje je bilo kar predolgo zaradi pričakovanja dneva srečanja. Dan je obetal lepo vreme, čeprav nas je kasneje kar dobro namočilo. Srečanje je bilo

načrtovano tako, da bi se sorodniki zbrali dopoldne na domačiji dedka in babice v Tevčah. Prvotne rojstne hiše že dolgo ni več, a so ostali vsaj temelji, da si bomo vsi zapomnili, kje je hiša nekoč stala. Žal tega srečanja nismo mogli imeti tu, na domačiji kot prvič, ker se za novo domačo hišo, kjer so živeli še edini sorodniki s priimkom Sajtl, spušča zemeljski plaz in v hiši nihče več ne živi zaradi nevarnosti. Za zborna mesta pa je stara domačija še vedno dobra.

Zbiranje sorodnikov je trajalo vse jutro in lahko si predstavljate kako prisrčen je bil sprejem. Vsak je dobil majhen "frakelček" z domačim žganjem, z nalepko 2. Srečanje sorodstva Sajtl, 2.9.1995, tako da bo ostal kot spomin. Izpraznil pa ga je tako ali tako vsak. Zraven pa še domač kruh in sol, kot se spodobi.

Ko je bila večina zbrana, je sledil govor gospodarja domačije, mojega bratranca Slavka Sajtla in potem obvezno slikanje vsega sorodstva, pa naših mater in posebej moje generacije, saj smo mi v bistvu nosilna generacija vsega sorodstva. V tem trenutku lahko povem, da smo za skupna prednika izbrali mojega dedka in babico, Alojza in Amalijo Sajtl, oba rojena 1890 leta. Njunih potomcev pa je danes:

	potomci	zakonci
1. generacija	1	1
2. generacija	10	8
3. generacija	26	22
4. generacija	41	5
5. generacija	7	0
skupaj	85	36

Potomcev deda in babice po materini strani je torej 121. Od tega nas je danes živih še 109 in od teh nas je prišlo na srečanje tekom celega dne 92, kar je res lepo število, ki dokazuje kako zares smo vzeli to srečanje.

Ko je bila večina zbrana, smo se v dolgi koloni vozil odpeljali na Vrh nad Laškimi, kjer stoji farna cerkev s pokopališčem. Najprej je bila v cerkvi maša za pokojne sorodnike, nato še obvezen obisk grobov, kjer počiva večina umrlih. Še tih poklon z molitvijo ob grobovih, prijazno pomenkovanje, fotografiranje in počasi smo se vsi po vaških cestah spustili v sosednjo dolino proti Jurkloštru. Peljali smo se po poteh, ki so bile res za večino povsem neznane. Na Sv. Barbari, kjer je majhna kapelica in prav posrečeno postavljeni zvonovi v več nadstropjih, smo se vsi ustavili iz z bučnim zvonjenjem označili da smo mi tukaj, rodbina

Sajtl. Odmevalo je daleč od okoliških hribov. V veselem razpoloženju smo se nato spustili v dolino, do prijetne ravnice, kjer stoji poslopje Ribiške družine Laško ob majhnem jezercu - ribniku. Takoj smo vsi vedeli, da je mesto srečanaj izvrstno izbrano.

Ob gostišču je prostor za zabave - piknike na prostem, plesišče, postavljen pa je bil tudi velik vojaški šotor. Organizatorji niso hoteli tvegati z vremenom in še kako prav so imeli. Posedli smo se za številne mize, sledila je prva pogostitev in pijača, izza gostišča pa so prihajale omamne vonjave in kar težko smo vse dočakali.

Naslednje urice smo preživeli v sproščeni družbi, medsebojnih pogovorih in spoznavanjih, vmes se je prav močno zlilo, a je kmalu posijalo sonce in vse je bilo v najlepšem redu. Kmalu so se pripeljali še muzikanti, saj brez njih na naših srečanjih ne gre. Ples in predvsem petje nam je v krvi že od nekdaj in kaj kmalu smo se lahko zavrteli ob polkah in valčkih in tudi ob drugih plesnih ritmih, tako da je bilo za vsakogar nekaj.

Za premor smo doživeli pravi program. Najprej je spregovoril Jože Rajh, vodja organizatorjev in razložil zakaj smo se srečali, zakaj tukaj itd. Za presenečenje pa so poskrbeli, ko so nam povedali, da bomo mi, moja generacija in naše matere dobili lepe spominke na to srečanje. Dani, Drago, Franci in snemalec Darko, so pripravili za vse nas povečano, uokvirjeno fotografijo prvotne domače hiše, ki je danes ni več in pa na moje veliko presenečenje tudi zelo lepo izdelano družinsko drevo. Vem da je moja sestra poslala okvirno družinsko drevo nekaterim sorodnikom, ti pa so se odločili, da na tak lep način pripravijo mojo prvotno verzijo družinskega drevesa in jo podarijo. Še celo poklicali so me, da povem nekaj besed o tem, bil pa sem tako presenečen, da jih nisem niti povabil, naj mi dostavijo še vse manjkajoče podatke za prejšnje generacije.

Rodovnik nameravam najprej dopolniti z brati mojega deda, saj je bilo na srečanju tudi nekaj njihovih potomcev. Zdaj vidim, da me čaka še veliko dela, spoznal sem, da sem z do sedaj opravljenim šele zares začel.

Srečanje je nato potekalo na ustaljen način; pogostitev je še kar trajala, pijače ni zmanjkovalo, o lastnih poticah tete Slavice in drugi dobrotah pa sploh ni treba zgubljati besed.

Seveda ni treba govoriti, da brez ponovnega fotografiranja vseh generacij, skupaj in posebej, sploh ne gre. Prav pristična je slika, na kateri so naši otroci in vnuki,

torej 4. in 5. generacija. Kar predstavljajte si dva dojenčka enako stara, pa sta v različnih generacijah - res zanimivo. Nasploh so v istih generacijah kar velike razlike v letih. Npr. v moji generaciji smo stari od 22 do 58 let, v generaciji naših otrok pa od 8 mesecev do 33 let itd. Tudi med mojo mamo, ki je najmlajši otrok Alojza in Analijske, in njenim edinim bratom Lojzatom Sajtlom je skoraj dvajset let razlike.

Poleg vseh teh številnih fotografij je Darko vse od začetka srečanja ves čas skrbno snemal in posnel vse najpomembnejše dogodke tega dne. Vsak ki je to hotel, je lahko kasneje za spomin dobil tudi VHS kaseto na kateri je vse posneto.

Ob vsem pestrem dogajanju sploh nismo opazili, da se je že spustil mrak. Seveda to ni bila ovira, da se srečanje ne bi nadaljevalo še pozno v noč. Moja družina in jaz smo zaradi majhnih otrok morali prej domov v Ljubljano. Dogovorili smo se, da se v takšnem ali pa še večjem številu kmalu spet srečamo, oziroma, da takšna srečanja postanejo tradicionalna.

Srečanje je še prehitro minilo in vsi smo bili bogatejši za izkušnjo srečanja z domačimi. Vse to mi bo prav prišlo pri nadaljnjem rodovnikarskem delu. Nameravam pa raziskati sorodstvene vezi po očetovi strani - torej rodbine Medved iz Dolenjskega. Tudi tega dela se že vnaprej veselim.

4 Moja izkušnja z organiziranjem družinskega srečanja Lojze Kobi

Po tridesetih letih zbiranja podatkov o sorodstvu, me je zamikalo, da bi vsaj nekatere še živeče sorodnike spoznal tudi osebno. Popisana sem imel skoraj vsa imena in sorodstvene odnose med njimi, poznal pa nisem vseh, nekaterih še videl nisem nikoli. Vznemirjala me je želja, da organiziram srečanje potomcev dveh skupnih prednikov: zakoncev Kobi in Žitnik. Svojo namero sem najprej zaupal nekaterim bližnjim sorodnikom. Ko sem ugotovil, da idejo vsi podpirajo, sem se odločneje lotil naloge.

S pomočjo svoje evidence sorodnikov sem izbral 24 predstavnikov generacije, stare med 35 in 60 let. To so tisti, ki imajo največkrat še živeče starše, imajo pa tudi že otroke ali celo vnuke. Vsem sem poslal naslednje vabilo:

April 1991

Dragi sorodniki!

Prenekateri smo večkrat izrazili željo, da bi se po kakih 20 letih, po zlati maši strica Nandla, kjer se nas je takrat zbralo 52 sorodnikov, zopet srečali v širokem družinskem krogu. Predlagam, da to storimo

v soboto 18. maja 1991 od 10 ure dalje
v restavraciji Mlakar v Markovcu pri Starem Trgu.

Pot: Ljubljana - 32 km - Rakek - 7 km - Cerknica - 18 km - Lož - Stari Trg - 1 km - Markovec.

Zbirati bi se začeli ob 10. uri, popoldne bomo kosili, popoldne pa bi si po želji ogledali grad Snežnik ali pa se sprehodili po prijetni okolici.

Prisrčno ste vabljeni, da se tega našega srečanja udeležite prav vsi, tudi najmlajši, to bo priložnost za zблиžanje sorodnikov in spoznavanje tistih, ki se še ne poznamo. S seboj prinesite zanimive družinske predmete, listine, fotografije itd.

Vabilo Vam pošiljam v več izvodih, da ga boste posredovali ožjim sorodnikom, ker sam nimam vseh naslovov. Želeli bi, da bi se zbrali vsi, ki so družinsko povezani z družinama KOBI in ŽITNIK iz Borovnice. Za lažjo orientacijo prilagam pomanjšan rodovnik, ki je s svojo razvejanostjo že prav zanimiv in impresiven družinski dokument. Na našem srečanju ga bomo z Vašo pomočjo še dopolnili.

Restavracijo Mlakar v Markovcu smo izbrali zato, ker je sredi prijetnega okolja v naravi, odmaknjena je od prometnih cest, ima dovolj prostora v lepi sodobni in svetli restavraciji, še več pa na verandi in okolici. Otroci imajo na voljo igrišče z gugalnicami. Restavracija je znana po odlični kuhinji in dobri postrežbi.

Ne zamudite priložnosti, da srečate in spoznate svoje širše sorodstvo in s tem veliko družino, ki ji pripadate tudi Vi. Lep pozdrav vsem

Lojze

To vabilo je torej prejelo 24 razkropljenih sorodnikov srednje generacije, generacije, ki pogosto že kaže zanimanje za rodoslovje. Pri mlajših je to zanimanje samo izjemoma prisotno. Pričakoval sem, da bodo poskrbeli za zadostno obveščanje svojega ožjega sorodstva. Nihče ni zatajil. Razveseljivo je bilo dejstvo, da so se srečanja udeležili starejši, ki so se veselili družbe številnih potomcev, ravno tako pa mladi, mlajši in najmlajši, ki so se srečanja udeležili z radovednostjo in pričakovanjem. Izkazalo se je, da sem za posredovanje vabila izbral pravo in najbolj zanesljivo "vmesno plast rodovne strukture", tudi zaradi avtoritete, ki jo ta uživa, če pojem avtoriteta danes sploh še obstoja.

Dan našega srečanja bi moral biti lep in sončen, poln optimizma in veselja do izleta ter zanimivega spoznavanja sorodstva. Od vseh želja se je izpolnila samo zadnja, kajti deževalo je kar je moglo, dan je bil temačen in oblačen, da malo takih!

No, in...! Prišlo nas je 101 "komad". V prostoru velike in lepe gostilne se nas je gnetlo, da smo se težko prerivali drug mimo drugega. Razpoloženje pa je bilo odlično! Zanimanje drug za drugega na višku. Ogled velikega rodovnika je bil dogodek dneva. Vsi so dopolnjevali manjkajoče podatke in prizadevno vključevali svoje najmlajše v "večno evidenco rodu". Oštir je v več skupinah na razpoložljivih mizah postregel s kosilom "a la carte", torej vsakemu po njegovi lastni izbiri in zmogljivosti želodca in denarnice. S tem smo se tudi izognili tveganju vnaprejšnjega naročanja in prevzemanja odgovornosti. Najbolje je samo oceniti, koliko gostov pričakujemo. Oštir je vedno vesel, če pride še kdo več.

Članljivo je bilo obnašanje starejših, preko 80 let, ki so se ginjeni zahvaljevali za priložnost, da so mogli še videti svoj številni rod. Mlajše družine so prišle namreč vse, vključno z najmlajšimi otroci. Prav vsi smo se razšli zadovoljni in obogateni z doživetji tega dne, še bolj pa z novimi znanstvi med sorodniki.

KOLIKŠNE SO NAŠE ZBIRKE

Kaj lahko sklepamo po prvi anketi?

Peter Hawlina

Nisem povsem prepričan, če rodovnikarski ali rodoslovni evidenci lahko rečemo zbirka. V času tolikih drugih datotek, ki jim tudi rečemo zbirka podatkov, naziv najbrž ni neumesten. Za vsakega rodoslovca je število evidentiranih oseb najbrž tisti osnovni podatek, ki vsaj orientacijsko pokaže obseg dela vsakega posameznika. Res samo orientacijsko, kajti med podatki so lahko precejšnje razlike v kvaliteti in po kriteriju zbiranja. Ponekod pride do vnaprejšnje izbire obsega zbiranja, drugod do morebitne selekcije pride šele kasneje. Nekdo je zadovoljen z imenom in priimkom, drugi ne bo zadovoljen, dokler podatki o osebi ne bodo popolni in opremljeni še z življenjepisom. Morda bi nekaj podobnosti lahko iskali z zbiralci znamk. Začetniki največkrat hlastajo za vsem, kar ima zobce in se ne menijo za pravila stroke. Zbranega gradiva ne znajo urediti, ne znajo ločiti dragocenih primerkov od nevredne navlake. Ni jim znam pojem serije, nekritični so do poškodovanih primerkov in podobno.

Primerjava sicer ni najboljša, vsaj delno pa je uporabna. Tule ne bomo govorili o vseh različnih tipih zbirk, ne vem niti, ali je že kdo izdelal tovrstna pravila ali kodekse. Eden od kriterijev kakovosti podatkov nam je lahko tisti, ki ga uporablja mormonska centrala pri sprejemanju podatkov v skupno zbirko. Če želite svoje podatke preizkusiti po tem kakovostnem merilu, to lahko storite tako, da v programu PAF (Personal Ancestral File) izberete funkcijo za posredovanje podatkov. Verjetno boste vsaj prvič neprijetno presenečeni nad kvaliteto svojih podatkov.

Na kratko, kvalitetnejši so tisti zapisi, ki vsebujejo VSE podatke, ki jih za posameznika predvidevajo osnovni obrazci najbolj razširjenih rodoslovnih programov. Zavedati se moramo, da je vsak opis potrebno opremiti še z navedbo vira in številnimi drugimi opombami, da ne ponavljamo važnosti opisnih podatkov.

Pri raziskavah je zelo koristno beležiti tudi posameznike ali manjše skupine, za katere še ne vemo, če so res pripadniki raziskovanega sorodstva. Vendar so taki podatki samo surovina, ki bo morda nekoč našla svoje mesto v skupni evidenci.

Zato lahko med prave sorodstvene zbirke uvrščamo samo tiste sklope, ki vsebujejo posameznike, za katere lahko dokazujemo sorodstvene povezave od ene izhodiščne osebe do vseh njihovih skrajnih prednikov in (če je mogoče) vse potomce teh skrajnih prednikov. Za primer vzemimo rodovnik, ki prikazuje vse prednike za pet generacij, izhodiščno osebo, (s tujko ji rečejo proband), njegove starše, stare starše, prastarše in praprastarše. Teh oseb je 31, to so proband in 15 parov njegovih prednikov. Če za probanda vzamemo najmlajšo osebo iz neke zbirke, potem ta največkrat ni poročena in nima otrok. Otroke pa so imeli probandovi predniki, vsak od omenjenih petnajstih parov je imel vsaj po enega otroka, navadno pa (precej) več. Če bi imeli evidentirane vse potomce osmih parov pete generacije, bi se najbrž nabralo vsaj nekaj sto posameznikov.

Za primer bom spet uporabil lastno zbirko podatkov. Zanima nas, koliko potomcev je imelo osem parov pete generacije prednikov neke osebe. Preštevanje spet prepustimo računalniku, ki pove, da so ti imeli skupaj 940 potomcev. Ker se sloji potomcev teh osmih parov bolj ali manj prekrivajo, nastopajo nekatere osebe v tej vsoti po večkrat. Če odštejemo vse ponovitve ostane med potomci "le" še 683 različnih oseb. Osem parov probandovih prednikov v peti generaciji je torej imelo v konkretnem primeru 683 evidentiranih potomcev. Proband bi se lahko odločil, da organizira družinsko srečanje vseh svojih sorodnikov, ki so potomci teh osmih parov njegovih prednikov. V tem primeru bi postal povezovalna oseba tako organiziranega družinskega srečanja neki potomec in ne nekdo od prednikov. To pa se ne dela. Kot povezovalne, osrednje osebe se navadno izbirajo posamezniki ali zakonski par, redkeje dva para prednikov. Ti postanejo nekakšni nosilci srečanja, čeprav so navadno že davno mrtvi in jih od živčih navadno nihče niti videti ni mogel. Izbrane osebe dobijo samodejno in zasluženo ali nezasluženo pridih neke odličnosti. Družinsko srečanje osrednjo osebo povzdigne, ta postane nekakšen nekronani in fantomski poglavar klana.

S tem razmišljanjem sem spet skrenil od glavne smeri. Sodila bi v prispevek z naslovom Kri ni voda v tej isti številki. Nakazati sem hotel, da v izbiro osrednje osebe največkrat vodijo naključni razlogi in ni nujno, da bi ta oseba med stoterimi drugimi posebej izstopala po nekih značilnostih.

Če se vrnemo k nekaj sto po nekem kriteriju ali skupnem predniku izbranih sorodnikov, bomo videli, da so te osebe probandu bratje in sestre, strici in tete, bratrance in sestrične v različnih kolenih. Sorodstveno razmerje lahko razširimo še na nečake in nečakinje, vendar se o oddaljnejših potomcih istega skupnega

prednika v praksi (zahodni) govori samo o bratranjih, kadar angleško besedo *cousin* prevedemo v njenem najbolj poznanem pomenu, bolj prav pa je v takih primerih *cousin* prevesti s sorodnik in ga kvalificirati s številom skupnih generacij in razlika med njimi. Računalniško ugotavljanje sorodstva je za zelo oddaljene sorodnike enako nezahtevno kot za najbližje. Odgovor bo dokaj precizen, četudi našim predstavam podobno nepredstavljen kot so nam števila z velikim številom ničel. Za dve osebi, ki sta nekje na dnu verige, imata pa sedem generacij nazaj istega prednika, bo program Brother's Keeper (ki ga največ uporabljamo, drugi programi pa enako ali podobno) "izračunal" in odgovoril, da je prva oseba drugi šesti bratranec. Če bo veriga do skupnega prednika pri enem od teh dveh daljša od druge, bo odgovor podoben, npr. oseba A je šesti bratranec osebi B, z dvema generacijama razlike (sixth cousin, twice removed). Ker nam vse osebe v obeh verigah tudi pregledno prikaže, ni težko razumeti in prešteti števila generacij in eventualnih razlik med njimi.

Razmišljanje o kvaliteti in sorodstvu bi bilo odveč, če bi bili ti pojmi in kategorije poznani. Pa niso. Pojem kvalitetne robe se med nami še ni oblikoval, standardov še nimamo. Tu seveda ne gre za kakšno kvalitetno razlikovanje subjektov o katerih vodimo rodovniške prikaze. Ti subjekti se med seboj zagotovo v marsičem razlikujejo. Ne gre za ločevanja na bogate in revne, srečne in nesrečne, pripadnike različnih "ta pravih" narodnosti, ras, veroizpovedi, politične pripadnosti itd. Če enostavno za kvalitetne ali manj kvalitetne zbirke *podatkov* o prednikih in sorodnikih. Poudarjam besedi kvaliteta in sorodnik.

Zdaj šele se lahko vrnemo k naši anketi, ki ni spraševala po kvaliteti in tudi ne po sorodstvu. Ugotavljali smo zgolj število oseb v zbirki. Vse to poudarjam zato, da se vnaprej izognem morebitnim očitkom, da taka anketa ne pokaže prave slike. Zaradi popačenja smo namenoma izpustili tudi navedbo največje zbirke, ki jo ima kdo od naših članov, ta šteje prek 10000 posameznikov.

Oglejmo si najprej odgovore: sedem udeležencev dela brez pomoči računalnika. Njihove evidence vsebujejo podatke za (zaokroženo) 110, 140, 200, 200, 300, 300 in 500 posameznikov. Tistih, ki si pri delu pomagajo z računalnikom je bilo v tem vzorcu dvakrat več, torej 14. Njihove zbirke pa štejejo (spet zaokroženo): 100, 200, 200, 200, 250, 300, 500, 530, 550, 1000, 1700, 2300, 4300 in 8000 posameznikov.

Resnejše analize s takim vzorcem niso smiselne. Rekel bi, da je že med člani več tistih, ki so delali brez računalnika in bodo tako nadaljevali tudi v bodoče.

Kljub temu in kljub vsem do sedaj omenjenim pomislekom pa je razmerje računalnik: klasični način zagotovo močno v korist računalnika oziroma računalnikarjev. Očitno so zbirke računalnikarjev precej večje. Ne glede na to, kakšna je bila proučevana skupina, je očitno, da so njihove vsaj nekajkrat večje od zbirke "klasikov". Kljub temu, da vzorec ni bil reprezentativen, lahko izračunamo vsote in povprečja:

	klasično	računalniško	skupaj
vsota	1750	20130	21880
povprečje	250	1548	1094

Iz zbranih podatkov bi sicer lahko s prijemi, ki jih pozna statistična veda prišli še do drugih ugotovitev. Mi za začetek tega niti ne potrebujemo. Zbrani parametri nam bodo služili zgolj orientacijsko, najbrž tudi primerjav s kasnejšimi rezultati ne bo lahko delati. Za ta namen bi bilo treba najti stalno proučevano skupino, ker bi morebitni izpad ekstremov močno spremenil celotno sliko.

ISKANJE AVTOHTONIH PREBIVALCEV S POMOČJO SODOBNIH RODOSLOVNIH VIROV

Janez Toplišek

Kot pravnik sem pred dvajsetimi leti dosti prelistaval Uradne liste in opazil, da v njih najdemo tudi nekakšne sezname kmetij. Takrat se še nisem resneje ukvarjal z raziskovanjem družinskega porekla, pa vendar sem opazil, da bi bilo mogoče te sezname uporabiti tudi za ta namen.

Po Zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč deduje kmetijo praviloma le en dedič (5. člen). Zaradi tega je ta zakon določil okvirni pojem kmetije (3. člen) in naložil takratnim občinskim skupščinam, da z odlokom določijo, katera posestva se bodo štela kot kmetije, za katere velja posebna ureditev dedovanja. Seznam zaščitene kmetij so predlagale Kmetijske zemljiške skupnosti.

Kmalu po objavi Zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč so se pričeli pojavljati občinski odloki. Nekateri so bili objavljeni v občinskih (medobčinskih) glasilih, nekateri pa v Uradnem listu SRS. Zanimivo, da je bil eden prvih odlokov izdan v občini Šmarje pri Jelšah (SRS 22/75-1123), ki me je zaradi mojih kozjanskih prednikov (soimenjakov) še posebej zanimala. Napisal bom cel naslov odloka, saj imajo tudi odloki drugih občin podoben naslov:

Odlok o določitvi kmetij, za katere velja posebna ureditev dedovanja po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev.

Zakaj so ti sezname kmetij lahko koristni za rodoslovca? Utemeljeno domnevam, da je večina posestnikov na teh kmetijah avtohtonih prebivalcev, če ne ravno na isti kmetiji, pa v bližnji okolici. Kmetije so se v preteklih časih v glavnem dedovale, redkeje pa kupovale kot celota. Zato je velika verjetnost, da je rod današnjih lastnikov neposredno ali posredno povezan z mnogimi sorodniki na isti kmetiji ali v njeni bližini.

Seznam zaščitene kmetij je razvrščen po krajevnih skupnostih, za vsako kmetijo pa je napisano ime in naslov lastnika. V šmarskem odloku sem npr. našel 5 soimenjakov v KS Podčetrtek, po enega pa v KS Tinsko, Kozje, Virštanj in Lesično. Ta "nahajališča" se zelo dobro ujema z mojimi domnevmi in ostalimi podatki o tem, kje naj iščem stara jedra priimka mojega očeta.

Bežno sem preletel nekaj kazal uradnih listov in našel tudi tele odloke (nisem preverjal, če so bili kasneje dopolnjevani ali spreminjani):

- Sevnica SRS 23/76-1083 (zadnja številka pomeni številko objavljenega predpisa)
- Slov. Konjice SRS 20/76-1005
- Šentjur pri Celju SRS 6/76-286
- Vrhnika SRS 17/76-797
- Laško Ur. vestnik občine Laško 8/75; spr. in dop. v SRS 22/77-1426
- Vič-Rudnik SRS 22/77-1444
- Logatec SRS 22/77-1447
- Cerknica SRS 22/77-953

Če nimate tako starih uradnih listov, vprašajte na oddelku za kmetijstvo na občini, ki vas zanima - za naslov odloka uporabite naslov prej omenjenega šmarskega. Verjetno leto izida odloka je med 1975 in 1980. Naslovov, ki jih boste našli v odloku, se ne veselite preveč: možno je, da so danes že drugačni (tudi imena lastnikov kmetij), na vaša navdušujoča rodoslovna pisma pa boste morda dobili 5% odgovorov... No to je pa že druga zgodba. Pravi rodoslovec tudi za to težavo najde rešitev.

GEOKODIRANA IMENA IN PRIIMKI

Niko Schlamberger

Pisanju pričujočega prispevka so botrovali trije dogodki in želja, da bi s pomočjo razpoložljivih zbirk podatkov sčasoma naredili še en aparat za orientacijo v slovenskem priimkovnem prostoru. Prvi dogodek v tej verigi je bil prispevek, ki opisuje iskanje priimka s pomočjo telefonskega imenika. Drugi je bil obisk pri direktorju Statističnega urada Republike Slovenije (kakor se od sprejema Zakona o državni statistiki, ki je bil objavljen avgusta letos, imenuje Zavod Republike Slovenije za statistiko) g. Tomažu Banovcu. Tretji pa je - ne bi mogel ravno reči naročilo, vsekakor pa posledica dovolj močnega namiga predsednika društva - moja obljuba, ki je sledila namigu, izraženemu približno z besedami "Boš pa ja nekaj napisal!". Naj torej nekoliko pojasnim zgornje tri dogodke in povezavo med njimi.

Najprej: iskanje priimkov po telefonskem imeniku je postopek, ki je na razpolago vsem, ima pa sam po sebi vsaj dve večji napaki. Prva je objektivna in je vanj vgrajena, namreč dejstvo, da vsak prebivalec Slovenije nima, ni imel in v dogledni prihodnosti tudi ne bo imel telefonskega priključka. V telefonskem imeniku Slovenije se torej niso, se ne pojavijo in se verjetno nikoli ne bodo pojavili vsi državljani. Druga napaka je subjektivne narave in je povezana s tem, da se pri iskanju po več debelih knjigah, kjer je glavni sortni pojem kraj, ta pa znotraj številčne oznake telefonskega območja, lahko kaj spregleda, preskoči ali ne opazi iz kateregakoli razloga. S tem nikakor ne zanikam vrednosti predloga, nasprotno, še dobro, da se je nekdo na to spomnil in zamisel sistematično obdelal. Opozoriti želim le na omejitve, ki jih pogojuje uporaba nepopolne zbirke podatkov, na kar je sicer v omenjenem prispevku opozorjeno.

Potem: pred približno štirinajstimi dnevi sva s predsednikom Slovenskega rodoslovnega društva (SRD) g. Petrom Hawlino obiskala direktorja državnega statističnega urada g. Tomaža Banovca, ki je tudi predsednik Slovenskega društva INFORMATIKA (slednje z verzalkami zato, ker je tako zapisano v statutu društva in je tak torej uradni naziv društva). G. Hawlina mu je predstavil delovanje SRD in ga povabil, naj se, če meni, da se s cilji in prizadevanji društva lahko strinja, vključi na način, ki se mu zdi primeren. Kot inženir, statistik in informatik je g. Banovec navrgel nekaj misli o tem, koga vse iskanje korenin zadeva, kakšne težave pri tem v ozemeljsko skromnem in

zgodovinsko nemirnem slovenskem prostoru lahko pričakujemo, vsekakor pa prizadevanje SRD podprl in obljubil tudi pomoč v kaki koristni obliki, kar implicira na primer računalniško obdelavo, ki je statistični urad društvu ne bi zaračunal. Informatiki vemo, kako dragoceno darilo je to. Ne nazadnje, je dejal, moramo vedeti, da so bila v Sloveniji prav društva pogosto nosilci razvoja novih storitev in je perspektivno, da se jim pomaga.

Dalje: v zvezi s SRD je zanimivo vedeti, da Statistični urad Republike Slovenije med drugim vodi centralni register prebivalstva (CRP), register teritorialnih enot (RTE) in da opravlja popise prebivalstva, vse to pa s pomočjo intenzivne uporabe računalnikov. Zamisli, kako te registre med seboj povezati v nek nov aparat, ki bi bil v pomoč pri rodoslovnem delu, se ponujajo kar same. Naj navržem le tri, bralci pa se bodo spomnili še prenekaterih drugih. Prva zamisel: iz popisov prebivalstva za leto 1991 in 1981 narediti primerjavo, kako se je spreminjala frekvenca priimkov v Sloveniji. Druga: izdelava matrike, ki bi prikazovala frekvenco priimkov na določenem področju, na primer v občinah ali v upravnih enotah (to se pravi v bivših občinah). Tretja zamisel je izdelava tej podobne matrike za imena: katera imena se pojavljajo na katerih področjih in kako pogosto. Te tri zamisli predstavljam zato, ker so s pomočjo razpoložljive računalniške tehnologije izvedljive razmeroma enostavno, obenem pa ne posegajo na občutljivo področje pri nas s posebnim zakonom urejenega varovanja osebnih podatkov.

Matrika priimkov po geografskih območjih, v strokovnem jeziku bi ji rekli geokodirana matrika priimkov, je prikazana v obliki tabele 1. V glavi tabele je k občin, v čelu tabele n priimkov, v vsakem elementu tabele pa celo število m_{ij} , ki pove, kolikokrat se posamezni priimek pojavi v določeni občini. Večinoma imajo elementi najbrž vrednost 0, vsi priimki se pač ne pojavijo v vsaki občini. Izpis na papirju bi bil kljub temu še vedno preobsežen za praktično rabo. Občin je v Sloveniji 147, priimkov okrog 65.000, kar pomeni, da bi bila knjiga geokodiranih priimkov debela okrog 500 strani, odvisno seveda od velikosti črk in formata strani. Na računalniško čitljivem mediju - gibkem disku ali disketi - bi bila matrika neprimerno bolj pripravna za uporabo, ker sta največ dve disketi vse kaj drugega kakor ena debela knjiga. Prazni elementi matrike, to so tisti z vrednostjo 0, se lahko stisnejo, tako da ne zavzemajo prostora na disketi. Na papirju se tabela v tem smislu sicer tudi lahko komprimira, vendar bi šel prihranek pri papirju na račun preglednosti tabele.

	občina ₁	občina ₂	občina ₃	občina _k
priimek ₁	m _{1,1}	m _{1,2}	m _{1,3}						m _{1,k}
priimek ₂	m _{2,1}	m _{2,2}	m _{2,3}						
priimek ₃	m _{3,1}	m _{3,2}	m _{3,3}						
priimek ₄	m _{4,1}	m _{4,2}							
...									
...									
...									
...									
...									
priimek _n	m _{n,1}								m _{n,k}

Tabela 1: Geokodirana matrika priimkov

Podoben preudarek velja za zgornji podobno matriko geokodiranih imen s tem, da bi bila knjiga približno pol tako debela kakor tista s priimki, ker je v Sloveniji imen približno pol toliko kot priimkov. To se pravi, da bi morala biti druga tabela za širšo uporabo prav tako pripravljena na disketi.

Tudi pri takem pristopu nastopajo omejitve, ki niso pogojene s popolnostjo registra (register je po definiciji popolna zbirka podatkov o subjektih, na katere se nanaša), temveč s časovnimi omejitvami v povezavi z računalniško tehniko. Na računalniških medijih sta shranjena popisa prebivalcev leta 1981 in leta 1991. V CRP ni zgodovinskih podatkov pred letom 1991. CRP ni mogoče povezovati s podatki drugih registrov s področja bivše SFR Jugoslavije, če se omejimo le na nedavno zgodovino. Omejitev je tudi dolžina zapisa priimka v registru: za priimek je predvidenih 24 znakov, kar je mednarodna konvencija. Za večino priimkov to zadošča, sestavljeni priimki tipa PODČORNJEČRAJŠEK SCHWARZENBERČER ali PODČORNJEČRAJŠEK-SCHWARZENBERČER pa utegnejo biti problematični, ker so nasilno skrajšani na prvih 24 znakov. To je lahko za nekega iskalca moteče, praktično pa ni pretirana nadloga, saj je takih priimkov malo in so razen tega dovolj

karakteristični, da se kljub izgubi opazne količine podatkov (odrezani znaki) izgubi le malo informacije. Kljub temu sem prepričan, da bi bile predlagane matrike pri sledenju porekla po priimkih vsaj toliko primerne kot telefonski imenik. Seveda pa brez preizkusa tega ne moremo zagotovo vedeti.

Kaj torej naprej! Preprosto: najprej bomo prijeli za besedo g. Banovca in prav nič nas ne skrbi, da ne bi v razmeroma kratkem času dobili prvih izpisov, na katerih bomo lahko praktično preizkusili vrednost zamisli. Če se bo izkazalo, da je vsaj tako uporabna, kakor upam, (sicer se s pisanjem pričujočega prispevka ne bi niti trudil), bomo našli način, kako izdelati uporabno disketo in jo pod sprejemljivimi pogoji ponuditi vsem tistim, ki se bodo zanjo zanimali. In prav na koncu: avtorjem se zdijo njihove zamisli vedno najboljše, zato jih tudi objavljajo. Vemo pa, da se njihova vrednost izkaže šele po kritični obravnavi. Zato sem prav radoveden, kakšen odziv bo imel tale zapis, in bodo vse pripombe resnično dobrodošle.

Kaj delamo

Nadja Gartner Lenac in Tržiški muzej.

Po poklicu sem etnologinja. Svojega rodovnika še nisem resneje raziskovala, že tretje leto pa se ukvarjam z raziskovanjem številnih zelo razvejanih in prepletenih rodovniških sklopov tržiških družin. Delo sem opravljala kot kustosinja tržiškega muzeja, ustanove, kjer že skoraj tradicionalno gojijo do tržiških družin in njihovih rodovnikov posebej spoštljiv odnos in si želijo, da bi jih kolikor je mogoče sistematično obdelali. Že pri

dosedanjih dolgotrajnih raziskavah smo spoznali, da so te zanimive, indikativne in nakazujejo vabljuje smeri raziskovanja tudi v bodoče. Pri dosedanem delu nam je delo pogosto zastajalo zaradi nerednih in nezadostnih materialnih sredstev. Kljub vsem težavam pa smo v nekaj letih pripravili zelo solidno osnovo za rodovniške prikaze tistih najbolj značilnih družin, ki so z generacije na generacijo prenašale družinsko obrt in poklice. Tako so zlasti obdelane družine usnarjev, kovačev, fužinarjev, kosarjev, barvarjev, nogavičarjev, duhovnikov, cerkovnikov, učiteljev, predvsem pa čevljarjev in, če omenim nekatere priimke, so to Ahačič, Mally, Pollak, Peharc, Dobrin, Hicinger, Ceme, Klander, Dev, Erlah, Napret, Pleničar, Počivavnik, Polc, Slapar, Tekster, Šarabon, Vuk, Zupan in drugi. Raziskave so v marsičem več kot potrjevale vnaprejšnje prepričanje, da so se poklici in obrti skozi številne generacije močneje držali neke družine. Pri tem je sicer z dedovanjem prihajalo do cepitev, s porokami pa do prepletanja. Dosedanje raziskave so pokazale, da bi še podrobnejše nadaljevanje, ki bi ga bilo mogoče razširiti še na povezave z drugimi centri sorodnih dejavnosti in obrti (Jesenice, Kropa, Kranj, Železniki, Kamnik, Ljubljana, Vrhnika, ...) neprimerno močneje osvetlilo slovensko zgodovino obrti, manufakture, storitev in industrije. Zbrali smo že toliko gradiva, da bi ga bilo škoda pospraviti v kot. Pri dosedanem delu sem se samo obrobno posluževala računalnika, pri nadaljevanju, če bo do njega prišlo, pa bo ta neizogiben. Posebno zanimive smeri raziskovanja vidim v pojasnjevanju statusnih razmerij znotraj cehov, v povezavah med različnimi obrtnimi usmeritvami, v proučevanju stanovanjske kulture mestnega jedra Trziča (mreža, gostota in nastanek getov, npr. nogavičarska, čevljarska ulica), zasledovanju hišnih imen in priimkov, pri vseh teh raziskavah pa je rodbinska

preglednost izredno dragocena, zaradi obsežnosti pa uporabna šele z računalniško podporo. Načrtovani rodovniki pomembnejših obrtniških družin bodo skupaj z elementi materialne kulture mnogo bolje pričali o načinu življenja ljudi skozi posamezna obdobja in bodo prerasli v stalno zbirko v muzeju.

Od naštetih proučevanih sklopov je do sedaj samo eden doživel javno predstavitev. Rodovnik čevljarske družine Dobrinov je bil predstavljen kot raziskovalni projekt na letošnjem Drugem slovenskem festivalu znanja, isti prikaz je uvrščen v čevljarski oddelek tržiškega muzeja. V novembru pa bo ta delni projekt predstavljen kot samostojna razstava v paviljonu NOB v Trziču.

Temu uspehu je delno botrovala srečna okoliščina, da sta se v delo vključila tudi dva danes živeča potomca obravnavane družine.

Največ dela je bilo z zbiranjem in urejanjem gradiva. Glavni vir so bile vsekakor matične knjige rojstev, porok in smrti tržiške župnije, ki jih hrani Župnijski urad v Trziču ali Nadškofijski arhiv v Ljubljani. Močna pomoč so bili tudi družinske knjige (status animarum) in civilne matične knjige. V vseh knjigah je poleg osnovnih podatkov najti tudi pripise in opombe, ki pogosto nakažejo na smer raziskovanja in dodatno osvetljujejo čas in dogodke. Dodatni vir so mi bili testamenti, zemljiška knjiga, zemljiški kataster in urbarji.

Zelo so mi koristili tudi sekundarni viri. To so zlasti pričevanja krajevnih zgodovinarjev in kronistov, sorodnikov in sodobnikov obravnavanih oseb in družin, kronike dogajanj in kronike posameznih družin, nagrobni napisi, slikovno in dokumentarno gradivo, predvsem pa dve dragoceni tržiški monografiji: Viktor Kragl, Zgodovinski drobci župnije Trzič iz leta 1936, lani ponatisnjene in Ivan Mohorič, Zgodovina obrti in industrije v Trziču iz leta 1965.

Zbrane podatke sta oblikovno predstavila arhitekta Jože in Miha Dobrin. Iskala sta najboljšo estetsko, pregledno in sporočilno bogato obliko predstavitve. Po nekaj poskusih, ki jim rečeta varianta A, B in C sta izdelala Varianto D, kjer na prisposodbi drevesa nizata glavne in stranske veje. Pri tem sta za orientacijo dodala časovno lestvico, kar je vodilo v takšno razporejanje prikazanih oseb, da so te predstavljene ne le v generacijskem zaporedju in po zaporedju rojstev, temveč so dodatno opremljene s stolpcem, ki ponazarja dolgost njihovega življenja in umeščenost v pravo obdobje na časovnem rastru. Zlasti ob upoštevanju obsežnosti rodovnika in števila prikazanih ljudi, je ta obdržal visoko

raven prepoznavnosti in berljivosti. Prikaz je lep primer pripovedno bogatega rodovnika. Na originalen način so dodane žene in možje družinskih članov z "življenjskimi stolpci" ob stolpcih svojih partnerjev in celo informacije o starših nevest in ženinov, kar je v tovrstnih prikazih morda celo inovacija, kot je inovacija časovni raster in "življenjski stolpci". Za boljšo berljivost je poskrbljeno z barvnimi odtenki, ki ločujejo Dobrine od priženjenih in primoženih oseb, posebej so grafično poudarjeni še tisti številni posamezniki, ki so se ukvarjali s čevljarstvom.

Kaj delajo

POKRAJINSKI ARHIV V MARIBORU

Tomaž Pisanski

V prejšnji številki smo začeli objavljati seznam osebnih in družinskih virov, ki so jih pod vodstvom dr. Petra P. Klasinca pripravili v Pokrajinskem arhivu v Mariboru in so dostopni tudi na Internetu na naslovu <http://www.pokarh-mb.si/home.html>.

Številke v oklepajih označujejo arhiv, ki hrani zadevno gradivo.

- 1 - Arhiv republike Slovenije, 61000 Ljubljana, Zvezdarska 1
- 2 - Zgodovinski arhiv Celje, 63000 Celje, Trg svobode 10
- 3 - Pokrajinski arhiv Koper, 66000 Koper, Čoriška 6
- 4 - Zgodovinski arhiv Ljubljana, 61000 Ljubljana, Mestni trg 27
- 5 - Pokrajinski arhiv Maribor, 62000 Maribor, Glavni trg 7
- 6 - Pokrajinski arhiv Nova Gorica, 65000 Nova Gorica,
- 7 - Zgodovinski arhiv Ptuj, 62250 Ptuj, Muzejski trg 1

Osební viri L - Ž

L

- LAFONTAINE FRANČIŠEK - MARIBOR (5)
 LAH ANTON - LIMBUŠ (5)
 LAMA RUDOLF - LJUBLJANA, ZADAR (1)
 LAVRIČ ALFRED - MARIBOR (5)
 LAVRIČ ALFRED PL. ZAPLAZ - MARIBOR (1)
 LAYKAUF ŽIGA - MOZIRJE (5)
 LEDERER JANEZ - TRŽIČ (4)
 LEMEŽ DR. MILAN (1)
 LENARČIČ STANE - ŠKOFJA LOKA (5)
 LENDOVŠEK MIHAEL - MAKOLE (5)
 LESKOVAR FERDO - MARIBOR (5)
 LEVEC DR. VLADIMIR - GRADEC, LJUBLJANA, DUNAJ (1)
 LEVIČNIK DR. ALFONZ - LJUBLJANA, KRANJ (1)
 LEVIČNIK DR. AVGUST - LJUBLJANA (1)
 LEVIČNIK TOUSSAINT - ZAGREB (1)

LEVSTIK FRAN - LJUBLJANA (1)
 LIENHARD MARIN JODOK (1)
 LIND EDUARD - MARIBOR (5)
 LIPOLD IVANKA - MARIBOR (5)
 LIPOVŠEK GAŠPER - MURSKA SOBOTA (5)
 LJUBŠA MATIJA - CELJE (5)
 LONČAR DRAGOTIN - LJUBLJANA (4)
 LORBEC MILAN - ŠKOFJA LOKA (4)
 LORČER FRANC - ŠMARJE PRI JELŠAH (5)
 LOŽAR DR. RAJKO - LJUBLJANA (1)
 LUKMAN FRANC - MARIBOR (5)
 LUKANČIČ GÖTHARD JANEZ PL. HERTENFELS - LJUBLJANA (1)
 LUNAČEK PAVEL - IČOR (1)
 LUSCHIN ELIZABETA - LJUBLJANA (1)
 LUTOV SERČEJ (1)

M

MACAROL JOSIP (1)
 MAČKOVŠEK JANKO - LJUBLJANA (4)
 MAHKOTA JANEZ - LJUBLJANA (4)
 MAHNIČ AVGUSTIN - DEKANI (5)
 MAISTER RUDOLF - MARIBOR (5)
 MAJAR MATIJA - ZILJSKI - ČORJE V ZILJSKI DOLINI (5)
 MAJCE JOŽEF (1)
 MAJER FRANCESCO - KOPER (5)
 MAJČEN GABRIEL - MARIBOR (5)
 MAJČEN DR. STANKO - MARIBOR (1)
 MAJCIČER JANEZ - MARIBOR (5)
 MALEŠ MIHA - LJUBLJANA (1)
 MALEK MIHAEL - AJDOVŠČINA (6)
 MALLY FRANZ - LJUBLJANA (4)
 MANDELČ VALENTIN - KARLOVAC, KRANJ (1)
 MANTUANI DR. JOSIP - LJUBLJANA (1)
 MARINŠEK JANEZ IN VINCENCIJ - STRAHINJ (4)
 MARKIČ JANKO - MARIBOR (5)
 MARKOŠEK JANEZ - MARIBOR (5)
 MAROH IVAN - MARIBOR (5)
 MAROLT DR. MARJAN - VRHNIKA (1)
 MARTINC (1)
 MARUŠIČ BRANKO (6)
 MASIČ DR. LEOPOLD (6)
 MAŠIČ PAVEL (1)
 MATEVŽE ANTON - LJUBLJANA (1)
 MATJAŠIČ JURIJ - MARIBOR (5)
 MATKO IVAN - MARIBOR (5)
 MAUKO SANTA - LJUBLJANA (1)
 DR. MAYER - VIPAVA (6)
 MEDVED ANTON - MARIBOR (5)
 MEHKOTA JANEZ - LJUBLJANA (4)
 MENARDI CEZARE - LJUBLJANA (1)

MENCINGER JANEZ - KRŠKO (1)
 MERHAR ALOJZIJ (SILVIN SARDENKO) - LJUBLJANA (1)
 MERHAR FRANČIŠKA - LJUBLJANA (1)
 MESENEL EDVARD - LJUBLJANA (1)
 MEŠKO FRAN KSAVER - SELE PRI SLOVENJEM GRADCU (5)
 MEŠKO MARTIN - KAPELA PRI RADENCIH (5)
 METELKO FRANC - LJUBLJANA (1)
 METERC MARTA - BLANCA (1)
 MIHEVC JURIJ - DUNAJ, PARIZ (1)
 MIKLAVEC PETER - RIBNICA NA POHORJU (5)
 MIKLAVZIN GREGORIJ - KONOVO (5)
 MINARIK FRANC - MARIBOR (5)
 MIŠIČ FRANC - MARIBOR (5)
 MLAKAR IVAN - MARIBOR (5)
 MLAKAR JOŽEF - JESENICE (1)
 MLINARIČ FRANJO - MARIBOR (5)
 MOČNIK HUBERT (6)
 MODRINJAK MATIJA - MARIBOR (5)
 MOČOLIČ PAVLA - NOVO MESTO (4)
 MOHORIČ IVAN - LJUBLJANA (1)
 MORETTI JOSIP (1)
 MOZETIČ DR. JOSIP (6)
 MRAVLJAK JOSIP - VUZENICA (5)
 MULAČEK JOSIP - LJUBLJANA (4)
 MURNIK IVAN - LJUBLJANA (1)
 MURNIK DR. VIKTOR - LJUBLJANA (1)
 MURKO ANTON - SPODNJE HOČE (5)
 MUSSNIČ VIKTOR (1)
 MUŠIČ DRAČO - LJUBLJANA (4)
 MÜLLNER ALFONZ - LJUBLJANA (1)

N

NACHTIGAL KOSTJA - LJUBLJANA (1)
 NAPOTNIK MIHAEL - MARIBOR (5)
 NATLAČEN DR. MARKO - LJUBLJANA (1)
 NAVRATIL IVAN - LJUBLJANA (1)
 NOTHER VALENTIN - LJUBLJANA (1)
 NOVAK ALOJZ (6)
 NOVAK DR. JANŽE - LJUBLJANA (1)
 NOVAK FRANC - STARI TRČ PRI SLOVENJEM GRADCU (5)
 NOVAK STANISLAV - MARIBOR (5)

O

OBLAK VATROSLAV - DUNAJ (5)
 OLIVOTTO INČ, BRUNO (6)
 OMERZA FRANC - LJUBLJANA (1)
 OROŽEN IGNAČIJ - MARIBOR (5)

P

PACHTA prof. - ZGORNJA KUNČOTA (1)
 PAJEK JOŽEF - MARIBOR (5)
 PAJMAN DR. JULIJA - LJUBLJANA (1)
 PAPEŽ DR. FRANC - LJUBLJANA (1)
 PAPLER MIHAEL - TAUFERER - STARA LOKA (4)
 PARAPAT JANEZ - VRANJA PEČ (1)
 PAUMGARTEN HANS - LJUBLJANA (4)
 PAUMGARTNER MARY - LJUBLJANA (1)
 PAVLICA DR. STANISLAV - VIPAVA (6)
 PAVLINIČ FRANJO - MARIBOR (5)
 PAVŠEK JURIJ - LJUBLJANA (1)
 PEČAR FRANC (1)
 PEČNIK JERNEJ - LJUBLJANA (1)
 PELKO FRANC - NOVO MESTO (4)
 PERIZHOFFER KARL SEYFRIED - LJUBLJANA (1)
 PERNE FRANCE - LJUBLJANA (4)
 PERTINAČ JOŽEF - LOKA PRI ŽUSMU (5)
 PERTL EMAN - MARIBOR (5)
 PETERNEL MIHAEL - LJUBLJANA (1)
 PETERNELJ JOŽE - ŠKOFJA LOKA (4)
 PETRIN (1)
 PETTER FRANZ (1)
 PINTAR JANEZ - LJUBLJANA (1)
 PIRC FRANC - LJUBLJANA (1)
 PIRC TOMAŽ - KRANJ, TRŽIČ (1)
 PIRNAT IVAN - ČRNOMELJ (4)
 PIVK JOSIP - IDRIJA (4)
 PIVKO LJUDEVIT - MARIBOR (5)
 PIVSI PETER - OLIVOTTI - REČICA PRI BLEDU (4)
 PLANINA FRANCE - ŠKOFJA LOKA (4)
 PLEMELJ VALENTIN - KOROŠKA BELA (1)
 PLOJ JAKOB - PTUJ (5)
 PLOJ MIROSLAV - MARIBOR (5)
 PLOJ OTON - MARIBOR (5)
 POBERAJ ANDREJ (6)
 PODBEVŠEK MIHA - NOVO MESTO (1)
 PODGORNIK DR. KAREL - GORICA (6)
 PODHORSKY RENE - LJUBLJANA (1)
 PODMIŠČAK JOSIP (ANDREJČKOV JOŽE) - LJUBLJANA (1)
 POGAČAR DR. JANEZ ZLATOUŠT - LJUBLJANA (1)
 POKLUKAR JOŽEF - LJUBLJANA (1) (5)
 POLAJINKO JOŽE, MARIBOR - MARIBOR (5)
 POLAK JANKO - LJUBLJANA (1)
 POLEC DR. JANKO - LJUBLJANA (1)
 POLENEC POLDE - PUŠTAL PRI ŠKOFJI LOKI (4)
 POLIČ ZORAN (1)
 PORENTA GAŠPER - LJUBLJANA (1)
 POTOČNIK ALOJZIJ - LJUBLJANA (4)
 POTRČ DR. JOŽE - LJUBLJANA (1)

POTRČ IGNAČ MIZAR - PTUJ (7)
 POVŠE FRANC - LJUBLJANA (1)
 PRAKISCH IVAN - LJUBLJANA (4)
 PRAPROTNIK ANDREJ - LJUBLJANA (1) (5)
 PRAPROTNIK AVGUST - LJUBLJANA (1)
 PREMUŠ JOŽEF - MAJŠPERK (5)
 PREPROST ANICA (6)
 PRESKAR ALBIN - MARIBOR (5)
 PRIMOŽIČ IVANA - ŽELEZNIKI (4)
 PRINC JOŽE - TRBOVLJE (1)
 PRIOL JOSIP - MARIBOR (5)
 PUŠENJAK VLADIMIR - LJUBLJANA (1)

R

RADICS PETER - LJUBLJANA (4)
 RADICS PETER PAVEL PL. - LJUBLJANA (1)
 RADMILOVIČ MARIJA - MARIBOR (5)
 RAIČ BOŽIDAR - CIRKULANE (5)
 RAJC ANTON - VIDEM PRI KRŠKEM (5)
 RAJŠTER mag. BRANKO - MARIBOR (5)
 RASTERN PL. NIKODEM - ČEMŠENIK (1)
 RAVNIKAR MATEVŽ - LJUBLJANA, TRST (1)
 RAVNIKAR MATEVŽ POŽENČAN - LJUBLJANA (1)
 RAYERR EVGEN - AJDOVŠČINA (6)
 REBOL ANTON - MARIBOR (5)
 REDANČE ANTON - LJUBLJANA (1)
 REČENT IVAN - (1)
 REHAR RADIVOJ - MARIBOR (5)
 REISER MATEVŽ - MARIBOR (5)
 REJEC (MAKS) - TOLMIN (1)
 REMEC BARA, MARA, VLADA - LJUBLJANA (1)
 REMEC DR. BOČUMIL - LJUBLJANA (1)
 REPA FRANC - JAKOBSKI DOL (5)
 REPIČ ANTON O. HIJACINT - KOPER (3)
 REŽEK JOSIP - NOVO MESTO (4)
 RICHTER FRANC JANEZ KSAVER - LJUBLJANA (1)
 RIHAR GREGOR - LJUBLJANA (1)
 RIPŠL DRAGOTIN FERDINAND - VIDEM PRI KRŠKEM (5)
 ROJINA FRANC - KRANJ (4)
 ROLC JOŠT - RADOVLJICA (4)
 ROSINA FRAN - MARIBOR (5)
 ROZINA JOŽEF - NOVO MESTO (4)
 ROZMAN JANEZ - LJUBLJANA (1)
 ROŽMAN VALENTIN (5)
 dr. RUDOLF ANDREJKA - LJUBLJANA (4)
 RUSTJA ALOJZ - LJUBLJANA (4)
 RUTAR ANTON (6)

S

SABADIN IVAN - ŠKOCJAN (KOPER) (3)
 SADNIK MILAN - MARIBOR (5)
 SAJOVIC JAKOB - OREHOVLJE (4)
 SAJOVIC JOSIP - LJUBLJANA (4)
 SAJOVIC DR. RUDOLF - LJUBLJANA (1)
 SARTORI GIUSEPPE - KOPER (3)
 SAVNIK ROMAN - LJUBLJANA (5)
 SCHLOSSER PAVEL - GRADEC (5)
 SCHNEIDER FRANC - LJUTOMER (5)
 SCHELL PL. SCHELLENBURG, JAKOB - LJUBLJANA (1)
 SCHEROWITZ KAREL (1)
 SCHIFFRER DR. ANA - LJUBLJANA (1)
 SCHLACKER JANEZ NEPOMUK - LJUBLJANA (1)
 SCHMIDT PAUL - KRANJ (1)
 SCHOENLEBEN DR. JANEZ LUDVIK - LJUBLJANA (1)
 SCHREINER HENRIK - MARIBOR (5)
 SCHUMI FRANC - LJUBLJANA (1)
 SEIDL KONRAD - MARIBOR (5)
 SELAN IVAN - KAMNIK (4)
 SENICA ALOJZ JOSIP - ŽALEC (5)
 SENONER DR. ADOLF - LJUBLJANA, DUNAJ (1)
 SERNEC JANKO - MARIBOR (5)
 SIMONIČ FRANC - DUNAJ (5)
 SKET JAKOB - CELOVEC (5)
 SKRTA (ŠKERTA) JOSIP - BRESTANICA (5)
 SKUK JAKOB - ZALOG PRI LJUBLJANI (1)
 SLANC KAREL - NOVO MESTO (4)
 SLAVIČ DR. MATIJA - LJUBLJANA (1)
 SLEKOVEC MATEJ - MARKOVCI (5)
 SLOKAR IVAN - LJUBLJANA (4)
 SLOMŠEK ANTON MARTIN - MARIBOR (5)
 SLUČA DR. JURIJ - PTUJ (7)
 SMAREGLIA ANTONIO - PIRAN (3)
 SMERDU RUDOLF - LJUBLJANA (1)
 SODJA JOŽE - LJUBLJANA (1)
 SPEKTORSKIJ DR. EVGENIJ - LJUBLJANA (1)
 SPINČIČ VEKOSLAV - GORICA (5)
 SPINDLER DUŠAN - MARIBOR (5)
 SPINDLER VEKOSLAV - MARIBOR (5)
 SPEKTORSKI EVGEN - LJUBLJANA (1)
 SPRACHMAN IVAN - KASTAV, KOPER (3)
 SREBRNIČ GABRIJEL - SOLKAN (6)
 SREBRNIČ JOŽE (6)
 STABEJ JOŽE - LJUBLJANA (5)
 STANIČ VALENTIN - GORICA (1)
 STARE DR. JOSIP - LJUBLJANA (1)
 STAUDACHER FELIKS - LJUBLJANA (1)
 STEČENŠEK AVGUŠTIN - MARIBOR (5)
 STEPIŠNIK LOVRO - SLOVENSKA BISTRICA (5)

STESKA VIKTOR - LJUBLJANA (1)
 STOCKHAMMER SEBASTIJAN (1)
 STOJAN MIHAEL - BRASLOVČE (5)
 STRAHL KARL - STARA LOKA (4)
 STRAJNŠAK ANTON - VERŽEJ (5)
 STREL JANEZ - GORJE (1)
 STRELEC IVAN - VITOMARCI (5)
 STRGAR JANEZ - BITNJE PRI BOHINJSKI BISTRICI (4)
 STRITAR JOSIP - ROGAŠKA SLATINA (1)
 STUHLIK FRANC (1)
 STUPICA FRANC - LENART V SLOVENSКИH ČORICAH (5)
 STUPICA LOVRO - DOL PRI KRŠKEM (5)
 STUSSINER JOSIP - LJUBLJANA (1)
 SUPPAN JOŽE - NOVO MESTO (4)
 SUPPANTSCHITSCH JANEZ ANTON - LJUBLJANA, KOPER (1)
 SUŠNIK ANTON - LJUBLJANA (5)
 SUŠNIK FRANC - RAVNE NA KOROŠKEM (5)
 SVOBODA DR. HENRIK - LJUBLJANA (1)

Š

ŠANDA DRAGAN - BEOGRAD (5)
 ŠANDA JANEZ - ROGATEC (5)
 ŠČEK VIRGILIJ - AVBER, LOKVE, TRST (3)
 ŠČUKA CVETKO (1)
 ŠČURK ALOJZIJ - LJUBLJANA (4)
 ŠEČULA FRANC - MARIBOR (5)
 ŠIFTAR DR. VANEK - PETAJNCI (5)
 ŠINKO JOSIP - SREDIŠČE OB DRAVI (5)
 ŠINKO MATIJA - MARIBOR (5)
 ŠLANDER SLAVKO (1)
 ŠLEBINČER JANKO - LJUBLJANA (5)
 ŠMAJD DR. ALBIN - RADOVLJICA (1)
 ŠMID (1)
 ŠNUDERL MAKSO - LJUBLJANA (5)
 ŠORN MIHAEL - LJUBLJANA (4)
 ŠOŠTAR - DAVČA (4)
 ŠPORN DR. TEODOR - LJUBLJANA (1)
 ŠROL FRANC - LJUTOMER (5)
 ŠTEBI ALOJZIJA (1)
 ŠTREKELJ KAREL - GRADEC (5)
 ŠTURM JANEZ IN KOKALJ JANEZ - ŠKOFJA LOKA (4)
 ŠTURM OTMAR - METLIKA (4)
 ŠUBARSKI NINA - LJUBLJANA (1)
 ŠULČIN INČ. DIMITRIJ - LJUBLJANA (1)
 ŠULČIN KATARINA - LJUBLJANA (1)
 ŠVAJNCER JANEZ - MARIBOR (5)

T

TAPPEINER ANDREJ - MARIBOR (5)
 TARTINI GIUSEPPE - PIRAN (5)
 TAUFER VIDA - LJUBLJANA (1)
 TAUFFERER BARON INOCENC - LJUBLJANA (1)
 TAVČAR IVAN IN FRANJA - VISOKO (4)
 TEGETTHOFF VILJEM - MARIBOR (5)
 TIČAR JOSIP - LJUBLJANA (4)
 TIŠLER JANKO - KRANJ (4)
 TOMAN JOSIPINA, TURNOGRAJSKA roj. URBANČIČ - TURN PRI PREDDVORU (1)
 TOMAN DR. LOVRO - LJUBLJANA (1)
 TOMŠIČ ANTON - MARIBOR (5)
 TOMŠIČ TONE - LJUBLJANA (1)
 TONEJC SAŠA - MARIBOR (5)
 TORNAGO DR. LEO - LJUBLJANA (1)
 TREO ROLF - LJUBLJANA (1)
 TROBEC JAKOB - ZDA (1)
 TROŠT JANKO - KOČEVJE (4)
 TRSTENJAK ALOJZIJ - MARIBOR (5)
 TRSTENJAK ANTE - MARIBOR (5)
 TRSTENJAK DAVORIN - STARI TRG PRI SLOV. GRADCU (5)
 TRSTENJAK DRAČOTIN - SLOVENSKE KONJICE (5)
 TRATNIK FRAN - LJUBLJANA (1)
 TRŠAR MARIJAN - LJUBLJANA (1)
 TURK ERNEST - LJUBLJANA (4)
 TURNER PAVEL - FRAM, MARIBOR (1) (5)
 TUŠAR WENZEL (6)

U

URBACZEK JOSIP - MARIBOR (5)
 URBANC ANTON - LJUBLJANA (4)
 URBANI UMBERTO - LJUBLJANA (1)
 ULČAR BLAŽ - LESKOVICA (1)
 ULČAR JOŽEF - KAMNIK (1)
 UŠAJ JUST (6)

V

VARŠEK FRANČ - TRŽIČ (4)
 VAVPOTIČ IVAN - LJUBLJANA (4)
 VRABL NIKO - MARIBOR (5)
 VRAZ STANKO - ZAGREB (1) (5)
 VEIDER IVAN - STARA LOKA (4)
 VERBIČ ANTON - LJUBLJANA (4)
 VERSTOVŠEK KAREL - MARIBOR (5)
 VESEL FERDO - ČRUMLOF (1)
 VESENJAK IVAN - MARIBOR (5)
 VIDMAR FERDO - IDRIJA (4)
 VILFAN MARIJA - LJUBLJANA (1)
 VIRK JOŽEF - LOČE (5)

VODNIK VALENTIN - LJUBLJANA (1)
 VODOPIVEC VINKO (6)
 VODUŠEK MATIJA - CELJE (5)
 VOGLNIK FRANC (5)
 VOGLAR - CARBONARIUS GREGOR - LJUBLJANA (1)
 VOGLAR FRANC - MARIBOR (5)
 VOGRIN LOVRO - MARIBOR (5)
 VOŠNJAK DR. BOGUMIL - LJUBLJANA (1)
 VOŠNJAK DR. JOSIP - MARIBOR (1)
 VOŠNJAK JOSIP - VISOLE PRI SLOVENSKI BISTRICI (5)
 VRABL NIKO - MARIBOR (5)
 VRAZ STANKO - ZAGREB (5)
 VURNIK STANKO - LJUBLJANA (1)

W

WAGNER DR. FRANC KAREL (1)
 WARTO KAREL - LJUBLJANA (1)
 WESTERMAYER JAKOB - PLIBERK (5)
 WOLF ANTON ALOJZIJ - LJUBLJANA (1)
 WOLF HUČO - DUNAJ (5)
 WUTTE R. (1)

Z

ZADNIK JOSIP - ŠKOFJA LOKA (4)
 ZALAR MARIJA - LJUBLJANA (1)
 ZALOKAR FRANC (1)
 ZARLI THERESE (6)
 ZARNIK MILJUTIN - LJUBLJANA (4)
 ZAVRL LOJZE - SREDNJE BITNJE (4)
 ZAVRŠNIK FRANC (1)
 ZBAŠNIK FRAN - LJUBLJANA (5)
 ZEMLIČ JAKOB - RADENCI (5)
 ZIEGLER FRANC (1)
 ZIHERL FRANC (1)
 ZINAUER MIRKO - MARIBOR (5)
 ZOIS ŽIGA - LJUBLJANA (1) (4)
 ZORATTI ALOJZ - MARIBOR (5)
 ZORJUT LUDVIK (6)
 ZUPAN ERVIN - LJUBLJANA (1)
 ZUPAN VITOMIL - LJUBLJANA (4)
 ZUPANČIČ DR. RIHARD - LJUBLJANA (1)
 ZUPANIČ IVAN ANTON - KOPER (5)

Ž

ŽAUCER PAVLE - LJUBLJANA (5)
 ŽEBOT DR. CIRIL - LJUBLJANA (1)
 ŽEBOT FRANJO - MARIBOR (5)
 ŽERJAV DR. GREGOR - LJUBLJANA (1)
 ŽČUR FRAN (6)

ŽIBERT DR. IVAN AVGUŠTIN - LJUBLJANA (1)
 ŽIČKAR JOŽEF - VIDEM PRI KRŠKEM (5)
 ŽIGON DR. AVGUST - LJUBLJANA (1)
 ŽITKO DR. STANISLAV - LJUBLJANA (1)
 ŽITNIK IGNAČIJ - LJUBLJANA (1)
 ŽMAVC ANDREJ - MARIBOR (5)
 ŽMAVC JAKOB - MARIBOR (1, 5)
 ŽOLČER DR. IVAN - LJUBLJANA (1)
 ŽUNKOVIČ DAVORIN - MARIBOR (5)
 ŽUŽEK VIKTOR - ŠKOFJA LOKA (4)
 ŽVEGELJ (SCHVEGEL) JOŽEF - GRIMŠČICE (1)

Rast - raziskovalni stiki

- Nobenega vtisa nimamo o tem, kakšen uspeh ima pri nas ta rubrika. Objavili smo že nekaj deset poizvedb in vsaj pet mini tabel (Tiny Tafel), o odzivu pa ne vemo skoraj nič. Zato bi vas prosil, da nam o odzivu poročate tako tisti, ki poizvedujete kot tisti, ki ste se na poizvedbo odzvali z odgovorom.
- Dunajska agencija išče morebitne sorodnike Caroline Clemencic (Karoline Klemenčič). Rojena je bila 13.12.1901 v Leobnu, umrla je na Dunaju brez znanih sorodnikov. Pravico do njene zapuščine bi imeli morebitni sorodniki po materini strani. Mati Paulina Klemenčič je bila rojena 13.12.1881 v Loki pri Zidanem mostu kot hči Matije in Marije, roj. Steffl.
- Na zadnjem srečanju je dr. Pisanski spet ponudil, da bo vsakomur, ki tega ne more narediti sam, na INTERNET posredoval njegove poizvedbe ter predstavitve, bodisi kot Tiny Tafel, bodisi kot ĆEDCOM datoteko. Že na dosedanje tovrstne objave je prišlo nekaj zanimivih odzivov. Tisti, ki se želite predstaviti na enak način, prinesite na srečanje podatke na disketi.

N Marjan Koblar
 A Bohinjska Bela 109
 A 64263 Bohinjska Bela
 A Slovenija
 T (064) 720 183
 D /IBM/
 F Brother's Keeper 5.2
 Z 93 Brother's Keeper MP
 A420 1755:1802 ALEKS\Jereka/Češnjica
 A142 1792:1854 AUBEL\Svine!/Sv.Jakob ob Savi
 B635 1765:1765 BERTONZEL\Laishe/Laishe
 B200 1770:1770 BEUZ\Bled/Bled
 B220 1785:1809 BISI\Kranje Brdo/Krajne Brdo
 B620 1735:1735 BURJA\Bohinjska Bela/Bohinjska Bela
 Č145 1735:1869 ĆEBELNIK\Višnarica/Bohinjska Bela
 D214 1790:1790 DAHSKOBLER\Sorica/Sorica

D162 1774:1774 DOBRAUZV
 F216 1799:1799 FAJFAR
 F462 1740:1923 FLORJANČIČ\Žužemberk/Zgornje Loke
 G632 1780:1780 GRADISHEKV
 H613 1780:1838 HROVAT\Zlatenk/Zlatenk
 H354 1857:1991 HUDMAL\Limovce pri Izlakah/
 H354 1769:1991 HUDOMAL\Motnik!/
 I400 1670:1670 ILIČIČ\Bohinjska Bela/Bohinjska Bela
 J210 1749:1749 JAKOPIČV
 J500 1680:1760 JAN\Zgornje Gorje/Bohinjska Bela
 K260 1790:1812 KASCHER\Spodnje Dajne/Spodnje Dajne
 K260 1800:1824 KEISHAR\Porezen/Porezen
 K414 1645:1892 KELBLV\Bohinjska Bela
 K455 1761:1761 KLEMENZ\Češnjica/
 K140 1772:1772 KOBALV
 K146 1790:1987 KOBLAR\Spodnja Sorica/
 K514 1779:1779 KOMPOLŠIKV
 K162 1750:1790 KOPRIUŠEK\Motnik/Cropiunza
 K620 1762:1873 KOROŠEC\Koprivnik/Koprivnik
 K120 1774:1774 KOVACH\Tolmin/Tolmin
 K120 1829:1829 KOVAZH\Šmartno ob Paki/Šmartno ob Paki
 K642 1738:1807 KRALJ\Bled/Bled
 K623 1705:1705 KRISTANV
 K612 1650:1713 KRIVC\Obme/Bohinjska Bela
 K523 1645:1724 KUNSTELJV\Bohinjska Bela
 K522 1650:1755 KUNZHIZHV
 L260 1780:1848 LAZAR\Pešanovca/Pešanovca
 L520 1830:1830 LEŠNIKV
 L112 1780:1780 LIPOVSHEK\Rakitovec/Rakitovec
 M624 1800:1810 MARKEL\Zgornja Sorica/Zgornja Sorica
 M624 1800:1800 MARKELJV
 M622 1767:1767 MARKISETTI\Nomenj/Nomenj
 M622 1755:1755 MARKUSHKA\Velike Ravne-Št.Gothard/
 M350 1780:1780 MATIAN\Blagovica/Blagovica
 M300 1770:1770 MEDIA\Koprivnik/Koprivnik
 M320 1774:1774 MEDJA\Rovt nad Bohinjsko Bistrico/
 M500 1760:1760 MEYHENV
 N120 1798:1798 NOVAK\Limovce-Št.Gothard/
 O250 1770:1770 OSHINA\Verh/Verh

P560 1824:1873 PANČUR\Pšajnovica-Češnjica/
 P432 1779:1779 PAULITSCH\Blagovica !/Blagovica !
 P400 1762:1896 PAULIČ\Podlonk-Selca/Bled
 P365 1645:1682 PETERMAN\Bohijska Bela/Bohinjska Bela
 P250 1767:1767 PIKON\Ravne/Ravne
 P536 1780:1869 PINTAR\Spodnja Sorica/Spodnja Sorica
 P314 1831:1831 POBELŠEK\Pšajnovica/Pšajnovica
 P242 1711:1711 POGLAJEN\Gorje/
 R152 1768:1935 RAVNIK\Ravne/Ravne
 R152 1757:1807 REPINZ\Brod/Brod
 R163 1645:1991 ROPRET\Bohinjska Bela/Jesenice
 R255 1764:1764 ROSMAN\Kamnje/Kamnje
 R255 1760:1760 ROSMANN\Zasip/Zasip
 R255 1771:1888 ROZMAN\Nemški Rot/Nemški Rot
 R265 1740:1740 ROŠKARIN\Vižmarje/Ljubljana
 S460 1752:1814 SCHILLER\Bohinjska Bistrica/
 S100 1750:1798 SCHUAB\Bitnje/Bitnje
 S252 1769:1769 SCHUSCHNIG\Nomenj/Nomenj
 S426 1745:1745 SHLOGARIN\Žužemberk/Žužemberk
 S536 1738:1864 SHNIDAR\Kamnje/Brod
 S242 1747:1747 SHOKLIZH\Savica/Savica
 S200 1781:1781 SHUSHA\Blagovica/Blagovica
 S500 1760:1822 SIMA\Zasip/Bela
 S300 1755:1755 SODIA\Brod/Brod
 S240 1705:1875 SOKLIČ\Slamniki/Slamniki
 S360 1796:1965 STAREK\Koprivnik/
 S362 1758:1844 STERGAR\Gorjuše
 S325 1670:1788 STOJANV\Bohinjska Bela
 Š164 1791:1791 ŠOBERL\Bled/
 Š362 1772:1814 ŠTRUKELN\Krašnja/Krašnja
 T460 1790:1790 THALER\Sorica !/Sorica !
 T626 1766:1899 TORKAR\Bohinjska Bistrica/
 U312 1774:1774 UDOVCH\Krašnja/Krašnja
 U652 1766:1909 URANKAR\Verh/Pešanovca
 U615 1786:1786 URBANIA\Hermagor/
 U600 ____:____ URH\Bela!/
 U200 1770:1866 US\Verh nad Krašnja/Verh
 U200 1775:1775 USSV
 V453 1800:1800 VALENTINZHIZHV

V240 1785:1785 VESEL\Krašnja/Krašnja
 V320 1764:1852 VIDIZ\Ravne/Ravne
 W160 1780:1780 WEBER\Sorica/Sorica
 Z220 1775:1864 ZAJEC\Podsmrečje/Podsmrečje
 Z150 1660:1766 ZUPAN\Kupljenik/Bohinjska Bela
 Z150 1800:1800 ZUPANČIČV
 W 09 Oct 1995

Društvene zadebe

Poročila

1 Društveno srečanje 10.10.1995

Srečanja na Fakulteti za matematiko se je udeležilo 23 članov in 6 takih ki (še) niso člani.

Srečanje je bilo spet razdeljeno na tri sklope: društveni del, osrednja tema in klubski del.

Med društvenimi zadevami so bili udeleženci seznanjeni s ponudbo za nakup Rodoslovnega raziskovalnega kataloga za leto 1996 (Genealogical research directory) in možnostjo, da zainteresirani v njem objavijo svoje poizvedbe. Nihče od prisotnih ni izrazil želje, da priložnost preizkusi. Katalog bomo vseeno naročili.

Med udeležence je bila razdeljena naša prva anketa. S pomočjo te ankete smo želeli v grobem oceniti naše delo z vidika števila oseb v naših evidencah. Odgovore smo obdelali, poročilo pa objavljamo posebej.

Udeležencem smo razdelili obrazec, ki je namenjen vpisovanju prednikov; naslovili smo ga Moji predniki. Kolikor vemo, je to prvi slovenski obrazec namenjen rodovnikarskemu delu. Pripravljamo še obrazec za vpisovanje družin. Tisti naši kolegi v tujini, ki se z rodoslovjem ukvarjajo že desetletja, so kot pripomoček raziskovalcem razvili najrazličnejše obrazce. Tisti, ki imate rodoslovni program PAF si jih lahko iztiskate, če se včlanite v ameriško društvo Ancestry, jih dobite cel sveženj z navodili za delo. Ko že omenjamo obrazce, ne smemo prezreti tistega, ki ga je razvil gospod Leon Drame in je namenjen koncentričnemu vpisovanju neke izhodiščne osebe (probanda) in devetih generacij njegovih/njenih prednikov. Ta obrazec je avtor imenoval rozeta, uveljavlja pa se novo ime - popek sveta. Tudi ta obrazec je doslej avtor razdeljeval brezplačno.

Osrednja tema je bila posvečena prepisovanju arhivskega gradiva na računalniške medije. Prikazali smo nekatere vzorčne datoteke, delo z njimi in

prednosti, ki jih prinašajo. Več o tem lahko preberete v prispevku v tej in prejšnjih številkah.

Temu sta sledili še dve prezentaciji. Dr. Pisanski je pokazal nekatera, nam v Sloveniji najbolj zanimiva poglavja z Interneta. Pokazal je, kako smo predstavljeni kot društvo, mednarodno korespondenco in poizvedbe raziskovalcev s slovenskim izvorom, objavljene TT (Tiny Tafel) naših članov in reakcijo nanje, pregledovanje GEDCOM datotek, Helmovo rodoslovno delavnico z napravami, orodji in priborom, ki jih ponuja in še marsičem.

Če je bila ta prezentacija komu manj razumljiva (po reakciji prisotnih to ni bilo videti), pa je na vse naredil močan vtis prikaz dela nekaterih aktivnejših članov družin Kerin in Stritar. Gospod Andrej Stritar je prikazal dve izvorni in zelo kvalitetni predstavitvi družinskih prikazov. Ista populacija je bila enkrat prikazana shematično iz ptičje perspektive, drugič pa iz žabje, obe dokazujeta, da je nastanku botrovala srečna kombinacija domiselnosti, izvornosti, smisla za oblikovanje in še česa, vsemu pa je precej prispevala tudi sodobna (računalniška) tehnologija. Ogledali smo si lahko tudi na zavidljivi ravni izdelano in tiskano kroniko obeh družin z naslovom Kerini in Stritarji - Družinski zbornik. Njihova posebnost je tudi odločitev, da so z namenom urejenejšje skrbi za vzdrževanje družinskih povezav ustanovili in registrirali društvo. Tudi o tem lahko v tej številki v sklopu Kri ni voda zveste še več.

Ob tem smo vnovič ugotovili, da nam je znanih že toliko ogleda vrednih rodovniških predstavitev, da te kar kličejo po razstavi. Dokaj neopazno je šla mimo nas lepa predstavitev Tržiškega muzeja, ki je na prireditvi z naslovom Festival znanja v World Trade centru od 4. do 6. 10. 1995 prikazal stenski format rodovnika (tržiških) Dobrinov, družine čevljarjev. (Glejte še prispevek Kaj delamo.) Škoda, ker za take dogodke ne zvemo dovolj zgodaj, da bi jih lahko napovedali tudi v našem biltenu. Omenjeni rodovniški prikaz si lahko ogledate na razstavi (glejte vabila) ali v tržiškem muzeju.

2 Rodoslovcem zanimivi viri NUK-a

Naš član, gospod Nenad Novaković, nam je 18.10.1995 v čitalnici rokopisnega oddelka Narodne in umetnostne knjižnice predstavil fonde, ki so zanimivi rodoslovcem. Predavanja se je udeležilo 17 članov. Povzetek predavanja bomo objavili v naslednji številki.

3 Seja Upravnega odbora 21.9.1995

Bilten Drevesa je daleč najbolj časovno in finančno zahteven projekt našega društva. Uredniško delo, občasno in nikdar popolno lektoriranje ter priprava za tisk se je do sedaj izvajalo volontersko. Urednikovanje v dosedanjem obsegu se bo na enak način nadaljevalo do konca letošnjega leta, torej za to in še decembrsko številko. Za naprej pa še nismo določili osnovnih parametrov kot so format in izgled časopisa, pogostost izhajanja, način financiranja itd. Želja, da bi kolikor je mogoče nadaljevali na dosedanji način, se nam najbrž ne bo izpolnila. Vsi naši pozivi za prostovoljno, neplačano sodelovanje so bili brez vidnejšega uspeha.

Če teh problemov ne bomo razrešili, se bomo prisiljeni odpovedati biltenu ali ga izdajati bolj poredko, kot dvomesečnik, tromesečnik ali celo samo enkrat letno. V tem primeru bi se naše delovanje skrčilo na redna mesečna srečanja, zanje ne bi razpošiljali vabil, na občasna predavanja pa bi vsakič vabil organizator sam.

Zavedamo se, da bi s tem močno upadel obseg in dosežena raven našega dela. Prehod na sistem plačanih storitev bi terjal najmanj 100.000 tolarjev mesečno (po eni od ponudb bi številka A4 formata na tridesetih straneh stala 1.200 SIT), tega pa članarina ne zmore. Članarina je zaenkrat naš edini prihodek, skupaj nekaj čez 300.000 in je zadoščala za pokrivanje plačil tujih izvajalcev, to je zlasti tiskarne in poštnih stroškov.

Finančno stanje bi po mnenju nekaterih članov lahko nekoliko izboljšali z zaračunavanjem oglašanja in z enkratno ali redno finančno podporo.

Predstavniki znanstvenih ustanov, ki so spoznali naše delo, so ga nemalokrat pohvalili in ga ocenili kot družbeno potrebno. Njihove izjave gotovo niso bile samo vljudnostne fraze, zato smo jih veseli, niso pa dovolj za to, da bi jih uporabili kot argument pri iskanju podpore širše skupnosti.

Upravni odbor še ni pripravil konkretnih predlogov, zato vas vabimo, da s svojimi predlogi sodelujete tudi vsi člani in številni simpatizerji. Morebitne predloge po možnosti pošljite pisno najkasneje do konca meseca novembra. Če predlogov ne bo, bomo sklepali, da opisane posledice niso tako nezaželene kot si predstavljamo.

Novi člani in naročniki biltena Drevesa

Člani:

Čartner-Lenac Nadja	64240 Radovljica	Langusova 30
Kerin Ing. Andrej	61000 Ljubljana	Rožna dolina C IX/26
Hudales Jože	63320 Velenje	Ljubljanska 54

Naročniki:

Arhiv Slovenije	61000 Ljubljana	Zvezdarska 1
Knjižnica Ivana Tavčarja	64220 Škofja Loka	Šolska 6
Nadžškofijski arhiv	61000 Ljubljana	Ciril-Metodov trg 4
Tržiški muzej	64290 Tržič	Muzejska 11
Muzej Velenje	63320 Velenje	Ljubljanska 54
Traute Sežun	61000 Ljubljana	Igriška 2

Dolžnostne izvode dobivajo:

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, Turjaška ulica 1
 Univerzitetna knjižnica Maribor, Gospejna ulica 10
 Osrednja knjižnica Celje, Muzejski trg 1
 Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Trg revolucije 1
 Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Grajska 2
 Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem,
 Na gradu 1
 Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Kidričeva 20
 Študijska knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Rozmanova 26
 Študijska in ljudska knjižnica Ptuj, Trg svobode 1
 Osrednja knjižnica Kranj, Tavčarjeva 41
 DISTRIEST d.o.o. (za Narodno in študijsko knjižnico v Trstu) Sežana, Partizanska 75
 Slovenska študijska knjižnica Klagenfurt / Celovec, Mikschallee 4

Bilten Drevesa prejema jo še:

Genealoško društvo, 13000 Praha 3, Sudomerska 39, Češka rep.
 Genealoško društvo, 03252 Martin, Novomeskeho 32, Slovaška rep.
 Genealoško društvo, 11000 Beograd, Nevesinjska 7, Srbija
 Arhiv HAZU, Zagreb, Strossmayerov trg 2, Hrvatska
 Pokrajinski arhiv, Pazin, Vl. Nazora 3, Hrvatska
 God Dieter, W 4670 Lünen, Schorlemmerskamp 20, Nemčija
 DZfG, 4329 Leipzig, Schongauerstr. 1, Nemčija
 Cercle Genealogiques, 92370 Chaville, 10, Av. Saint - Paul, Francija
 Guyot Xavier, 45000 Orleans, 21 ND de recouvrance, Francija

Obvestila, vabila, novice, razno

- Windows verzija programam Brother's Keeper je doživela že nekaj izboljšav. Zanimirani bodo program dobili na srečanju brezplačno. Pripravijo naj dve disketi.

VABILO

na srečanje članov in simpatizerjev SRD

dne 14.11.1995 ob 18. uri

v predavalnici M2
 na Fakulteti za matematiko in fiziko na Jadranski 21.

Dnevni red:

Društvene zadeve
Osrednja tema: Brother's Keeper
za Windows okolje

VABILO

Tržiški muzej nas vabi na odprtje razstave

Od podatka do rodovnika,

ki bo v Trziču, v paviljonu NOB
dne 17.11.1995 ob 18. uri.

Prikazani bodo viri,
postopki in rezultati dela na raziskavah
in predstavitvi obsežnega rodovnika
tržiške čevljarske družine Dobrinov.
Po odprtju razstave bodo sodelujoči predstavili
svoj prispevek pri oblikovanju celote.

SODELAVCEM BILTENA DREVESA

Zaradi lažje komunikacije med avtorji, uredništvom, tiskarno in bralci biltena prosimo vse avtorje, da upoštevajo naslednja navodila pri pripravi prispevkov:

- Prispevke, če le možno, naj bodo lektorirani, v enem izvodu pošljite na naslov: Peter Hawlina, Lipica 7, 64220 Škofja Loka in to *najkasneje do zaključka redakcije tj. do 15. v mesecu.*
- Če pišete prispevke z računalnikom, priložite tudi disketo z besedilom. Diskete so lahko "male" (3,5") ali "velike" (5,25"). Na disketi naj bo samo besedilo prispevka. Ime besedila naj bo priimek avtorja. Tudi na nalepki naj bo jasno označeno ime avtorja. Prispevki so lahko na kateremkoli formatu diskete in napisani z enim od znanih urejevalnikov.
- Za reference v besedilu uporabite moderni način. Če gre za citat ali točno navedbo, damo v oklepaj priimek avtorja in leto izdaje ter stran. Če gre za splošno navedbo, izpustimo stran.
- Seznam literature uredite po abecednem redu avtorjev. Predlagamo naslednjo ureditev:
 - a knjige: priimek in ime avtorja, leto izida, naslov, kraj, založba.
 - b članki v revijah: priimek in ime avtorja, leto izida, naslov, ime revije, letnik, strani.
 - c prispevki v zbornikih: priimek in ime avtorja, leto izdaje, naslov prispevka in nato popolni podatki o knjigi ali zborniku kot v točki a.

Uredništvo